

Št. poročila: CEVO – 20388A/2023

POROČILO

Predlog programa prvih meritev in obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak iz FARME PIŠČANCEV - TILEN DROFELNIK-NOSILEC DOPOLNILNE DEJAVNOSTI NA KMETIJI, na zemljišču s parcelno št. 77/5 k.o. PAŠKA VAS, 3327 ŠMARTNO OB PAKI

NAROČNIK

E-NET OKOLJE D.O.O

Izdajatelj:

**INŠTITUT ZA VARSTVO PRI DELU IN VARSTVO OKOLJA MARIBOR,
CENTER ZA EKOLOGIJO IN VARSTVO OKOLJA - PRESKUSNI LABORATORIJ**
Telefon: 02/421 60 30, fax: 02/421 60 60, e-pošta: cevo@ivd.si

**POROČILO
CEVO- 20388A/2023**

Predlog programa prvih meritev in obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak iz FARME
PIŠČANCEV - TILEN DROFELNIK-NOSILEC DOPOLNILNE DEJAVNOSTI NA KMETIJI, na zemljišču
s parcelno št. 77/5 k.o. PAŠKA VAS, 3327 ŠMARTNO OB PAKI

Naročnik:
**E-NET OKOLJE D.O.O.
LINHARTOVA CESTA 13
1000 LJUBLJANA**

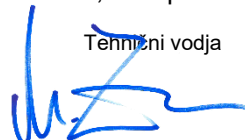
Stanislav Zavec, dipl. inž. kem. tehnol.

Strokovni sodelavec

Matevž Zavec, uni. dipl. inž. kem. tehnol.

Tehnični vodja

Maribor, 10.10.2023

VSEBINA

1.	UVOD.....	2
2.	NAČIN OBRATOVANJA IN ZNAČILNOSTI NAPRAVE, POMEMBNE ZA EMISIJO SNOVI V ZRAK 2	
2.1	OPIS TEHNOLOŠKEGA PROCESA INTENZIVNA VZREJA PIŠČANCEV BROJLERJEV	3
2.1.1	HLEV ZA VZREJO BROJLERJEV (N1) (IRPP 2.2.2)	3
2.1.2	KONTROLA KLIME V HLEVIH ZA PERUTNINO (IRPP 2.2.4).....	4
2.1.3	KRMLJENJE IN NAPAJANJE PERUTNINE (IRPP 2.2.5)	5
2.1.4	PRIPRAVA IN SKLADIŠČENJE KRME ZA PERUTNINO (IRPP 2.5).....	6
2.1.5	ZBIRANJE IN SKLADIŠČENJE PERUTNINSKEGA GNOJA (IRPP 2.6)	7
2.1.6	ČIŠČENJE (PROCESIRANJE) GNOJA NA FARMI (IRPP 2.7).....	7
2.1.7	ČIŠČENJE IN PRANJE HLEVOV (IRPP 2.10).....	7
2.1.8	Ogrevanje objekta.....	8
2.1.9	DIZEL ELEKTRIČNI AGREGAT (N3) – NAPRAVA V SILI	8
3.	LOKACIJA NAPRAV	9
4.	NAPRAVE ZA ZMANJŠEVANJE EMISIJ	10
5.	TEHNIKA ČIŠČENJA ODPADNIH PLINOV	10
6.	SKUPNI MASNI PRETOKI IZ VSEH NAPRAV	10
7.	NAPRAVA.....	11
8.	NAČIN IZVAJANJA OBRATOVALNEGA MONITORINGA	12
8.1	SNOVI IN PARAMETRI, KI SO PREDMET OBRATOVALNEGA MONITORINGA.....	12
8.2	OBRATOVALNI MONITORING	13
8.2.1	PRIMERJAVA ZMOŽNOSTI NAPRAVE Z MEJNIMI VREDNOSTMI:	37
8.2.2	PRVE IN OBČASNE MERITVE:.....	37
8.2.3	POGOSTOST MERITEV:	38
8.2.4	METODE VZORČENJA IN IZVAJANJA MERITEV:.....	38
8.2.5	METODA IZRAČUNA Z EMISIJSKIM FAKTORJEM PO ZAKLJUČKIH O BAT IRPP:.....	39
8.2.6	ŠTEVILO POSAMEZNIH MERITEV V OKVIRU MERITEV:	39
8.2.7	LOKACIJA MERILNEGA MESTA:.....	40
9.	POVZETEK.....	41
10.	PRILOGA	41

OSNOVNI PODATKI

NAROČNIK	E-NET OKOLJE D.O.O. LINHARTOVA CESTA 13 1000 LJUBLJANA
UPRAVLJAVEC NAPRAVE	TILEN DROFELNIK-NOSILEC DOPOLNILNE DEJAVNOSTI NA KMETIJI PAŠKA VAS 11 3327 ŠMARTNO OB PAKI
NAROČILO	Naročilo št.: 006-23 Datum: 30.05.2023
NASLOV	Predlog programa prvih meritev in obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak iz FARME PIŠČANCEV - TILEN DROFELNIK-NOSILEC DOPOLNILNE DEJAVNOSTI NA KMETIJI, na zemljišču s parcelno št. 77/5 k.o. PAŠKA VAS, 3327 ŠMARTNO OB PAKI
ŠT.POROČILA	CEVO- 20388A/2023
KRAJ IN DATUM:	Maribor, 10.10.2023
IZVAJALEC:	IVD Maribor Valvasorjeva ulica 73 2000 MARIBOR
ID ZA DDV:	SI 83226206
POOBLASTILO:	št. 35445-35/2022-2550-6 z dne 17.10.2022
NOSILEC	Stanislav ZAVEC, dipl.inž.kem.tehnol.
SODELAVCI:	Stanislav ZAVEC, dipl.inž.kem.tehnol. mag.Katja VALEK, mag.znan.varstva okolja
TEHNIČNI VODJA	Matevž ZAVEC, univ.dipl.inž.kem.tehnol.

1. UVOD

Po naročilu družbe TILEN DROFELNIK-NOSILEC DOPOLNILNE DEJAVNOSTI NA KMETIJI, PAŠKA VAS 11, 3327 ŠMARTNO OB PAKI smo izdelali program Predlog programa prvih meritev in obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak iz FARME PIŠČANCEV - TILEN DROFELNIK-NOSILEC DOPOLNILNE DEJAVNOSTI NA KMETIJI, na zemljišču s parcelno št. 77/5 k.o. PAŠKA VAS, 3327 ŠMARTNO OB PAKI. Program je pripravljen na osnovi zahtev 19. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS 31/07, 70/08, 61/09, 50/13, 40/22 – ZVO-2 in 48/22), na podlagi uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije (Uradni list RS št. 68/2022), uredbe o emisiji snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev (Uradni list RS, št. 17/2018, 59/2018, 44/22 – ZVO-2 in 99/22), uredbe o emisiji snovi v zrak iz malih kurilnih naprav (Uradni list RS, št. 46/19 in 44/22 – ZVO-2) in ob upoštevanju BAT zaključkov za intenzivno rejo perutnine ali prašičev, objavljenih v Izvedbenem sklepu Komisije (EU) 2017/302 z dne 15. februar 2017.

Podlaga za izdelavo programa obratovalnega monitoringa je:

- Predlog programa je sestavni del vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja IED zavezanca,
- BREF dokument IRPP, Best Available Techniques (BAT), Reference Document for the Intensive Rearing of Poultry or Pigs; Industrial Emissions Directive 2010/75/EU, issued on 06/07/2017 (v nadaljevanju BREF IRPP),
- Metodika za izvajanje zaključkov BAT 24, 25, 27 za rejo perutnine, Monitoring skupnega dušika in skupnega fosforja v izločkih, monitoring emisij amonijaka in monitoring emisij prahu, izdelan s strani Kmetijskega inštituta Slovenije, november 2018 (v nadaljevanju Metodika BAT 24, 25 in 27),
- Poročilo tehnoloških meritvah emisije vonjav v zrak CEVO 20338/2023 z dne 14.07.2023, ki ga je izdelal IVD Maribor.

2. NAČIN OBRATOVANJA IN ZNAČILNOSTI NAPRAVE, POMEMBNE ZA EMISIJO SNOVI V ZRAK

Tabela 1: Osnovni podatki o napravah

Naprava		Izpust		Obratovalni čas
Oznaka	Naziv	Oznaka	Naziv	
N1 ¹	Hlev za vzrejo piščancev brojlerjev	/	/	Naprava deluje do 6552 ur na leto (maksimalno 6,5 turnusov na leto, po 42 dni, kar je 273 dni na leto in 6552 ur na leto)
N2 ²	Kotlovnica	Z1	FROLING	Naprava deluje do 850 ur na leto
N3	Diesel agregat	Z2	DIESEL AGREGAT	Naprava deluje do 10 ur na leto

¹ Emisije v zrak iz hlevov za vzrejo piščancev se izračunavajo z emisijskimi faktorji na osnovi Zaključkov o BAT IRPP in Metodike BAT 24, 25 in 27. Izračunavajo se razpršene emisije snovi v zrak zaradi prisilnega prezračevanja objekta na osnovi števila mest piščancev brojlerjev.

Hlev (N1) ima 6 stropnih ventilatorjev. Meritve se ne izvajajo. Zato nismo določevali oznak izpustov, GK-koordinat, višin izpusta in drugih karakteristik.

² Za ogrevanje hleva N1 je ob hlevu N1 kotlovnica N2 s kurilno napravo, vhodne toplotne moči 150 kW, na gorivo lesni sekanci. Kurilna naprava obratuje cca 850 ur na leto.

2.1 OPIS TEHNOLOŠKEGA PROCESA INTENZIVNA VZREJA PIŠČANCEV BROJLERJEV

Vzreja piščancev brojlerjev v 1 hlevu (N1), kjer bo maksimalna kapaciteta znašala 42.000 mest.

Pitanje brojlerjev traja predvidoma 42 dni – en turnus, nakar se živali oddajo v zakol. Na farmi se letno odvije 6,5 turnusov.

Krma je peletirana in jo rejcu dostavi Perutnina Ptuj s posebnim kamionom. Krma se pretovori v dva silosa (Sil1 in Sil2), ki se nahajata ob hlevu (N1).

Hlevi z okolico in vsa pripadajoča oprema morajo biti pred vhlevitvijo piščancev predhodno očiščeni, oprani in razkuženi, primerno nastlani in temperirani. Pred vhlevitvijo se po celotni talni površini enakomerno razsuje nastilje. Pri vzreji piščancev se za nastilje uporabljajo le namenski materiali, ki so primerni za živali tako z zdravstvenih kot okoljskih vidikov. Uporablja se žagovina. Stelja (žagovina) se na lokaciji farme ne skladišči – na lokacijo se pripelje sproti (just in time). V hlevu se stelja s pomočjo robota, ki je opremljen s frezo, meša, ob enem pa spodbuja piščance, da se gibljejo in »kopajo« v zrahljanem nastilju.

Na lokacijo se v specialnih kamionih pripelje en dan stare piščance. Pred dostavo piščancev se preveri funkcionalnost opreme (krmilni sistem, napajalni sistem, gretje, ventilacija, razsvetljava). V odvisnosti od letnega časa in zunanjih temperatur se začne z ogrevanjem objekta - pozimi že dan pred vhlevljanjem, da se tudi nastilj in sama zgradba segrejeta na primerno temperaturo. Po vhlevitvi piščanci dobijo vodo in hrano takoj po prihodu v objekt. Prve dni po vhlevitvi se piščance in pogoje v objektu kontrolira pogosteje, saj so ti dnevi odločilnega pomena za dober proizvodni rezultat (primerna temperatura, svež zrak).

Med rejo se vzdržuje optimalna klima in kvaliteta nastilja. Za krmljenje se uporabljajo krmilne mešanice, ki se skladiščijo v 2 silosih (Sil1 in Sil2), ki se nahajata ob hlevu (N1). Uporabljajo se štiri mešanice krmil Bro-Starter, Bro-Grover, Bro-Finišer 1 in Bro-Finišer 2.

Po vsaki zaključeni reji se oddajo vsi brojlerji v zakol. Večer pred izlovom piščancev se zatemnijo vsi viri svetlobe, z izjemo zračnih odprtin. Zadnje krmo dobijo piščanci najmanj 8 ur pred izlovom. Piščance se najlažje lovi v zatemnjenem hlevu, vendar po možnosti ne v popolni temi (možnost regulacije jakosti svetlobe). Pri lovljenju podnevi in pri močni svetlobi lahko namreč pride do plašenja živali in s tem tudi do povečanih poškodb ali celo zadušitve (primerno zatemniti in ventilirati). Pred začetkom lovljenja in nalaganja se odstrani iz objekta vso nepotrebno opremo. Živali se pri izlovu v temi polovijo v koše in prestavijo v tovornjak.

Po izlovu se hlevi in oprema očistijo, operejo in po biološkem počitku ponovno pripravijo za vhlevitev novih živali.

Na farmi se redno, 3-5x dnevno živali pregleda. Enkrat dnevno se odstranjujejo poginule živali, ki se jih zbira v biološko razgradljivih vrečah. Vreče se do odvoza hranijo v zamrzovalni skrinji (550 l) s hermetičnim zapiranjem (SkO1). Zamrzovalna skrinja se nahaja v predprostoru hleva (N1) ob steni s kotlarno. Za odvoz mrtvih živali poskrbi Veterinarsko higienska služba - enota Celje. Dokler so piščanci majhni, se pogin odvaža po predhodni prijavi, kasneje pa približno 1x na teden, saj so poginule živali večje in je skrinja posledično hitreje polna.

Zamrzovalna skrinja se pere in razkužuje po vsakem turnusu skupaj s hlevom – skrinjo se pripelje v hlev in se jo opere ter razkuži.

Med posameznim turnusom nadzor nad tehnologijo redno izvajata tudi Perutnina Ptuj preko obiskov področnega vodje in veterinarske službe.

Na farmi se nahaja diesel električni agregat (DEA) (N3), ki je v uporabi le v primeru motenj in prekinitev v električni energiji. Podatki o agregatu se nahajajo v obrazcu T33-FarDro-avg23. Specifikacija diesel električnega agregata se nahaja v P41-FarDro-avg23.

2.1.1 HLEV ZA VZREJO BROJLERJEV (N1) (IRPP 2.2.2)

Hlev (N1) je zasnovan kot enoladijska hala etažnosti P, pravokotnega tlorisa. Na jugovzhodni strani je aneks s predprostorom, pisarno, sanitarijami, kotlarno in prostorom za elektro opremo. Na severovzhodni strani je skladišče za sekance (Sk1). Dimenzije hleva so 105,80m x 22,60m. Višina slemena 7,25m nad

aneksom pa 8,16m. Skladišče za sekance je dimenzij 14,00m x 6,40m. Streha je simetrična dvokapnica naklona 16°. Ob hlevu sta dva silosa za krmila (Sil1 in Sil2).

Objekt je priključen na elektriko in vodovod.

Stene objekta so armiranobetonske, tlak v hlevu je zglajen beton. Fasada ima izvedeno izolacijo.

V objektu so jaški za zbiranje odpadne pralne vode, ki vodijo do dveh zaporedno vezanih zbiralnikov za pralno odpadno vodo (Rez1 in Rez2).

Prav tako se ob hlevu (N1) nahajata dva silosa za krmo (Sil1 in Sil2).

2.1.2 KONTROLA KLIME V HLEVIH ZA PERUTNINO (IRPP 2.2.4)

Ventilacija in klima v hlevih se prilagaja glede na potrebe živali v določeni starosti in v določenem letnem času. V objektih so senzori temperature, zračne vlage in CO₂. Ventilacijo uravnava klima računalnik DOL 539, ki omogoča kontrolo klime z regulacijo temperature, vlažnosti zraka, ventilacije, hlajenja, vlaženja in kontrolo nivoja CO₂. Računalnik ima za primere izpada elektrike tudi pomožno baterijo. Računalnik ob pogonu baterije nemudoma zagotovi, da se vse prezračevalne line odprejo. Poleg te opreme je zunaj objekta nameščen samostojni dizel električni agregat 44 kW (N3), ki takoj po izpadu električne energije iz omrežja, zagotovi zadosten električni dovod do hleva, kjer računalnik ponovno vzpostavi optimalno klimo v hlevu.

Vse napravnosti so preko alarmnega sistema vezane na tri telefonske številke.

Ogrevanje hlevov (IRPP 2.2.4.1)

Regulacija temperature v objektu je avtomatska. Priporočene orientacijske temperature v višini živali so od 30°C (vhlevljanje) do 25°C (12. dan), pred koncem reje pa do 21°C.

Objekt se ogreva s talnim gretjem, ki prejema energijo preko toplovoda iz avtomatskega kotla na lesno biomaso (150 kW, N2, Z1). Kotel se s sekanci zalaga s samostojno z odjemalno podajalno napravo, v sklopu katere je podajalni polž in kanal za transport. V zalogovniku za sekance (Sk1) je nameščen mešalni disk, s katerim se lesno biomaso transportira do polža in s polžem naprej v kotel. Kotel ima vgrajeno napravo, ki onemogoča morebitni prenos ognja iz kotla v zalogovnik. Na odjemalno podajalni napravi je vgrajen tudi sprinkler gasilni sistem z ventilom za avtomatsko gašenje podajalne poti v primeru povišane temperature v kanalu.

Ventilacija (IRPP 2.2.4.2)

Kvaliteta zraka je zelo pomembna pri pitanju brojlerjev. Z ventilacijo neposredno vplivamo na zdravje živali, konverzijo hrane, večji prirast in manjšo mortaliteto živali. Ne glede na letni čas je v objekt potrebno dovajati sveži zrak.

Ventilacijski sistem odstrani škodljive pline in dovaja dovolj kvalitetnega zraka. Glavni onesnaževalci zraka v hlevu so prah, amoniak, ogljikov dioksid in ogljikov monoksid ter vlaga. V vročem obdobju leta, ko so zunanje temperature zelo visoke (nad 28°C) in je relativna vlaga v zraku visoka (več kot 75%), so živali še posebej izpostavljene stresu. V takih pogojih je potrebno izkoristiti maksimalno kapaciteto ventilacije.

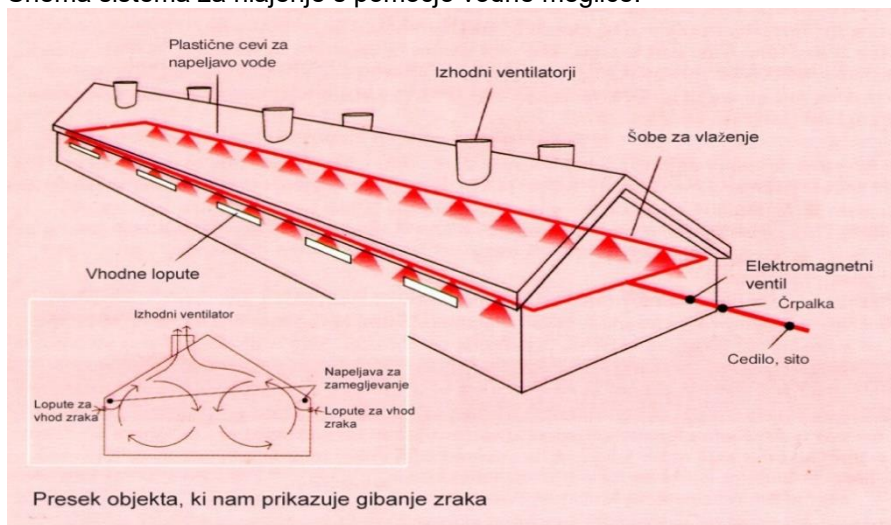
Sistem deluje z računalniškim nadzorom na principu podtlačne in tunelske ventilacije. Računalnik usmerja odpiranje loput za zrak in hitrost delovanja ventilatorjev. Deluje na principu krivulje optimalne temperature objekta v odnosu na starost piščancev. Računalnik uravnava tudi vlažnost v objektu, ki je ravno tako podana s krivuljo optimalne vlažnosti v objektu glede na starost piščancev. Optimalna povprečna zračna vlažnost v času celotne reje je 60 - 70%.

Ventilatorji zrak iz hleva izsesavajo, sveži zrak pa prihaja v hlev skozi odprtine za dovod zraka. Hlev ima 8 stropnih (2 sta regulacijska od 0 do 100 %, ostali so takšni da delajo s polno hitrostjo, ali pa so izklopljeni - on-off), in 8 tunelskih (on-off) ventilatorjev.

Zračne lopute na objektu se odpirajo avtomatsko (računalniško) glede na delovanje moči ventilatorjev, s čimer uravnavajo potrebo po svežem zraku. Za razliko od stropnih ventilatorjev, tunelski obratujejo le pri višjih zunanjih temperaturah oz. pri večji starosti piščancev, ko je potreba po prezračevanju večja, kot je zmogljivost stropnih ventilatorjev.

Hlajenje (IRPP 2.2.4.2)

Poleg dovoda svežega zraka se poleti, ob velikih temperaturnih obremenitvah, zrak v hlevu (N1), hladi tudi s pomočjo vodne meglice. Visok pritisk vode v ceveh (40-70 barov) proizvaja 2-3 mikrone velike kapljice, ki ne vlažijo stleje. Na ta način se dosega optimalna vlažnost in živali lažje premagujejo vročinski stres. Shema sistema za hlajenje s pomočjo vodne meglice:

2.1.3 KRMLJENJE IN NAPAJANJE PERUTNINE (IRPP 2.2.5)

Kvaliteta krme ima velik vpliv na rast in kakovost končnega proizvoda, saj brojlerji dosežejo končno telesno maso v povprečju že v 42-ih dneh.

S krmo, ki jo uživajo živali, je potrebno pokriti potrebe po energiji in esencialnih hranljivih snoveh (aminokisliline, vitamini in minerali). Normativi po energiji in hranljivih snoveh so podani s strani dobavitelja brojlerskih staršev, hkrati pa so deleži nekaterih hranljivih snovi v krmi omejeni tudi z zakonskimi predpisi glede na starost in namen reje.

Krmne mešanice za brojlerje so sestavljene iz številnih surovin:

- žit in njihovih ostankov (koruzni gluten, pšenični otrobi...),
- sojinih tropin in drugih stročnic,
- semen in njihovi ostanki,
- apnenca in fosfatov,
- sintetičnih aminokislin (lizin, metionin),
- mineralno vitaminskih dodatkov,
- maščobe (rastlinsko olje).

V krmo za brojlerje se ne dodajajo surovine živalskega izvora (mesna moka, perna moka, kostna moka...). Različne snovi se v krmo dodaja zaradi številnih razlogov:

- dodajanje nekaterih snovi ima lahko že v manjših deležih pozitiven učinek na rast, saj povečujejo dnevne priraste in izboljšujejo izkoriščanje krme.
- izboljšujejo kakovost krme (vitamini).
- imajo lahko pozitiven učinek na tehnološke značilnosti krme (peletiranje).
- izboljšujejo kakovost beljakovin in s tem izboljšujejo uzoristek beljakovin/dušika (sintetične aminokisliline).

Krmne mešanice (IRPP 2.2.5.1)

Kvaliteta krme ima velik vpliv na prirejo in kakovost mesa. S krmo, ki jo konzumirajo živali, je potrebno pokriti potrebe po energiji in esencialnih hranljivih snoveh (aminokisliline, vitamini in minerali). Na izkoristek krme imajo velik vpliv sistem reje, klima v hlevu in zdravstveni status perutnine. Krmila so pripravljena po priporočilih genetske hiše glede na starost perutnine.

Brojlerji za normalen razvoj potrebujejo zadosten delež aminokislin. Prehranski kalcij in fosfor sta nujno potrebna za normalen razvoj skeleta. Z dodajanjem encimov (fitaza) v krmo izboljšujemo izkoristljivost fosforja. Tudi drugi mineralni elementi in elementi v sledovih so nujni pri intenzivni reji perutnine: Na, K, Cl, I, Fe, Cu, Mn, Se in Zn.

Krma za brojlerje vsebuje esencialne aminokisline: lizin, metionin, arginin, histidin, isolevcin, levcin, fenilalanin, treonin, triptofan in valin. Cistin ni esencialna aminokislina vendar je nujno potrebna za sintezo metionina. V največjem deležu se v krmi za brojlerje pojavljata metionin in lizin. Drugi elementi se ne dodajajo pogosto, saj so že prisotni v surovinah. Živali vitaminov ne morejo same sintetizirati oz. jih ne morejo sintetizirati v zadostnih količinah, zato se jih v krmo dodaja. V krmo se jih dodaja v obliki mineralno vitaminskega premiksa. Antibiotiki se v krmo za brojlerje ne dodajajo. Njihovo vlogo lahko občasno, po potrebi, nadomeščajo drugi dodatki (organske kisline, encimi, probiotiki, prebiotiki, simbiotiki...).

S starostjo živali se spreminja tudi sestava krmne mešanice, saj se s starostjo spreminjajo potrebe po energiji in hranljivih snoveh. Brojlerji v 42-ih dneh dobijo 4 različne krmne mešanice in sicer Bro-Starter (Sil1), Bro-Grover (Sil1), Bro-Finišer 1 (Sil1) in Bro-Finišer 2 (Sil2).

Letna poraba krme se ocenjuje na približno 1.170 ton (6,5 turnusov po cca 180 t na turnus):

	FAZA 1	FAZA 2	FAZA 3	FAZA 4	SKUPAJ ZA 4 HLEVE ZA 1 CIKEL
IME KRME	BRO-STARTER	BRO-GROVER	BRO-FINIŠER 1	BRO-FINIŠER 2	SKUPAJ
št. dni krmljenja*	8	9	11	14	42
poraba krme gr./1 žival	309	595	1.190	2.166	4.260
Število živali	42.000	42.000	42.000	42.000	42.000
PORABA KRME kg	13.000	25.000	50.000	91.000	179.000

*Dnevi krmljenja po fazah so odvisni od planov oziroma potreb mesne industrije in same rasti živali (odvisno od letnih časov idr.).

Sistemi za krmljenje (IRPP 2.2.5.2)

Izvaljeni piščanci imajo v rumenjakovi vrečki rezerve hrane in vode za 48 do 60 ur. Vsi piščanci imejo vedno dovolj krmilnega prostora in krmilni sistem v ustrezni višini. Nepravilna višina krmilnega sistema ima za posledico slabe priraste in slab izkoristek krme.

Krmilni sistem je opremljen s sondami, ki avtomatsko regulirajo polnjenje krmilnikov in omogoča avtomatsko razdeljevanje pravilno sestavljenih krmnih mešanic v potrebnih intervalih.

Napajalniki (IRPP 2.2.5.3)

Na farmi se uporablja kapljični »nipl« napajalni sistem. Nipl sistem je sistem s kapalkami. Ko se piščanec s kljunom dotakne kapanke, s tem dvigne zapiralni ventil in sprosti se kapljica vode iz podolžne cevi, v kateri je voda pod zmanjšanim pritiskom. Pri nipl napajalnem sistemu, je potrebno paziti na pritisk vode v sistemu in skrbeti, da se vzporedno z rastjo piščancev dviguje sistem v višino piščancev. Voda mora biti sveža ter neoporečna. Orientacijska kalkulirana vrednost je 12 kom piščancev na nipl. V hlevu (N1) se uporablja kapljični »nipl« sistem in dozatorji za avtomatsko doziranje zdravil/cepiva in vitaminov, ki jih po potrebi odredi veterinar, v vodo.

Piščance se napaja avtomatsko preko nipl sistema. Potrebno je poskrbeti, da je voda prve dni ogreta na primerno temperaturo (optimalna je 15°C). Voda mora biti piščancem vedno na razpolago v zadostnih količinah tudi takrat, ko se pripravlja piščance za nalaganje in se jim več ne daje hrane.

V hlevu je nameščen števec porabe vode - vodi se lastna evidenca porabe vode. Celoten sistem napajanja je povezan z alarmno napravo, ki opozori na povišan pretok ali izpad pretoka.

2.1.4 PRIPRAVA IN SKLADIŠČENJE KRME ZA PERUTNINO (IRPP 2.5)

Vso perutnino se krmi z gotovimi krmnimi mešanicami dobavitelja Perutnina Ptuj. Ob hlevu (N1) se nahajata 2 silosa (Sil1 in Sil2). Silos Sil 2 je namenjen skladiščenju krme brez kokcidiostatikov oz. drugih substanc, ki imajo za živali oz. njihove proizvode karencečno dobo (krma Bro-Finišer 2). Silos Sil 1 pa se uporablja za krmne mešanice, ki vsebujejo kokcidiostatike oz. druge substance, ki imajo za živali oz. njihove proizvode karencečno dobo (krma Bro-Starter, Bro-Grover in Bro-Finišer 1).

Krma, ki jo proizvajajo v Perutnini Ptuj PC Krmila je v obliki drobljenca ali peletov. Do hleva se transportira s kamionom in se jo tam s pnevmatskim transportom izprazni v ustrezen silos (Sil1, Sil2) ob hlevu (N1).

Silosa sta vertikalna in imata ustrezno zračenje (oddušnik). Zaprti transportni sistem omogoča enakomeren transport krme iz silosa do tehnice in naprej do vsake krmilne linije. Posamezen silos (Sil1 in Sil2) ima nazivno kapaciteto 50 m³, kar ustreza skladiščenju 32,5 t krme.

2.1.5 ZBIRANJE IN SKLADIŠČENJE PERUTNINSKEGA GNOJA (IRPP 2.6)

Perutninski gnoj, pomešan s steljo, ostane v hlevu dokler so tam brojlerji. Ko se brojlerji oddajo v zakol in je objekt prazen, se prične s čiščenjem. Gnoj se iz objekta odstrani strojno. Na lokaciji same farme se ga ne skladišči ali začasno odlaga, temveč se takoj po zaključenem ciklusu po čiščenju objekta sproti odvaža na kmetijske površine, ki so v lasti upravljavca ali drugih oseb (spisek GERK glej v P2-FarDroA4-avg23), višek pa se odda najugodnejšemu odjemalcu, večinoma hmeljarjem. Na lastnih kmetijskih zemljiščih se ga takoj uporabi ali pa omejeno časovno obdobje skladišči ob robu kmetijskih zemljišč - do 6. mesecev (12. odstavek 12. člena Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov). Ob robu kmetijskih zemljišč začasno skladiščen gnoj se naloži v kupe, ki niso večji od 30 m³ in se jih pokrije s folijo. Glej tudi P34-FarDro-avg23 in P2-FarDro-avg23 opredelitev do BAT 20.

Gnoja se ne pušča na prostem in v neposredni bližini hlevov, ker bi se s tem omogočila kontaminacija naslednje reje z morebitnimi patogeni. Odvaža se ga s traktorjem in vlečenimi prikolicami.

2.1.6 ČIŠČENJE (PROCESIRANJE) GNOJA NA FARMI (IRPP 2.7)

Na perutninski farmi čiščenje (procesiranje) perutninskega gnoja ne poteka.

2.1.7 ČIŠČENJE IN PRANJE HLEVOV (IRPP 2.10)

Za doseganje varne reje perutnine se upošteva osnovno načelo, da se pri rejcu nahaja le ena vrsta perutnine (domača reja perutnine ni dovoljena) in da so v hlevu živali le ene starosti in od istega dobavitelja. Najpomembnejši element reje perutnine je preventiva pred vsemi boleznimi, ki se lahko kakorkoli занesejo v objekt in ogrozijo zdravje perutnine in tudi ljudi.

Da se prepreči prenos in prehod bolezni z živali na žival in tudi ljudi, se izvajajo naslednji ukrepi:

- domača reja ni dovoljena
- ena starost in ena vrsta perutnine na farmi,
- v objekt vstopajo samo oskrbovalci perutnine in veterinarsko -tehnoška služba (obvezno je beležiti vse obiske v hlevsko knjigo),
- obvezna je uporaba zaščitne obleke in zamenjava obutve (preoblačenje in preobuvanje),
- dezobarijera pred vhodom mora biti napolnjena s svežo raztopino razkužila
- objekt mora biti zaščiten pred glodalci, mrčesom in divjimi pticami
- krmi se le s krmo, ki jo dostavi mešalnica

Deratizacija je eden od ukrepov, ki ga je v objektih za rejo perutnine in njihovi okolici potrebno obvezno izvajati, kot preventivni ukrep. Glodalci so škodljivi s stališča porabe hrane, še posebej pa kot prenašalci različnih kužnih bolezni. Izvaja se dvakrat letno (spomladi in jeseni) oz. po potrebi tudi večkrat.

Dezinfekcijska bariera (dezobarijera) pred vstopom v hlev je ena od temeljnih zahtev za preprečevanje vnosa in širjenje kužnih bolezni. Spužvasta dezobarijera se nastavi takoj po razkuževanju hleva in se jo tedensko obnavlja. S tem namenom je na lokaciji manjša količina sredstva Virocid (1 l), ki se skladišči v originalni embalaži.

Po zaključku reje se prične postopek odstranitve opreme oz. se le to dvigne pod strop, iz objekta se odstrani perutninski gnoj pomešan s steljo in hlev se mehansko počisti. Po mehanskem čiščenju se hlev očisti še z vodo s pomočjo dveh visokotlačnih čistilcev. Na enak način se pere tudi oprema. Pri tem se detergenti ne uporabljajo. V hlevu je urejen zajem odpadnih pralnih vod, ki odtečejo v zbirne jaške in v zbiralnik odpadne pralne vode (Rez 1 in Rez2, SkRO1).

Po čiščenju se hlev razkuži s pršenjem oz. meglico po notranjosti hleva. Razkužijo se tudi napajalniki. Uporabljajo se rakužila (Virocid, Cid 2000), ki se na farmi ne skladiščijo. Razkužilo se dobavi v količini, kot

se jo porabi za 1x razkuževanje ob koncu vsakega turnusa. Režim uporabe razkužila je podrobneje opisan v BAT 2 P2-FarDro-avg23, v točki 4.5.2., v P45-FarDro-avg23 in v točki 4.6 OMO.

Po razkuževanju sledi biološki počitek hleva, ki traja 10 dni do tri tedne. Po zaključku biološkega počitka je hlev ponovno pripravljen za pričetek nastiljanja in vhlavitvev.

2.1.8 OGREVANJE OBJEKTA

Skladišče lesnih sekancev se nahaja v zaprtem objektu kotlovnice. Sekanci, ki se uporabljajo kot gorivo za ogrevanje hlevov, se v objektu skladiščijo na betonskih tleh v razsutem stanju.

Kotlovnica:

V kotlovnici **(N2)** je kurilna naprava:

Proizvajalec: FROLING

Tip: FRÖLING T4 150 kW

Ser. št: ni podatka

Leto izdelave: 2019

Vhodna toplotna moč: 150 kW

Gorivo: lesni sekanci

Pretok dimnih plinov: 800 m³/h

Prenosni medij je voda, ki se po dveh ceveh steka do grelcev, ki se nahajajo v hlevu **(N1)**. Kotel ima dimnik **(Z1)**

2.1.9 DIZEL ELEKTRIČNI AGREGAT (N3) – NAPRAVA V SILI

Proizvajalec motorja: Baudouin

Tip motorja: 4M06G44/5

Ser. Št. motorja: BE02207427

Leto izdelave: NI PODATKA

Vhodna toplotna moč: 100 kW

Električna moč agregata: 48 kVA

Gorivo: dizel

Pretok dimnih plinov: 435 m³/h

Dizel električni agregat ima dimnik **(Z2)**

3. LOKACIJA NAPRAV

Upravljavec TILEN DROFELNIK-NOSILEC DOPOLNILNE DEJAVNOSTI NA KMETIJI na zemljišču s parcelno št. 77/5 k.o. PAŠKA VAS, 3327 ŠMARTNO OB PAKI.

Slika 1: Lokacija naprave

Lokacija izpusta (natančen naslov naprave)		Zemljišče s parcelno št. 77/5 k.o. PAŠKA VAS, 3327 ŠMARTNO OB PAKI
Oznaka in naziv izpusta	Z1	KURILNA NAPRAVA FROLING
Višina izpusta nad nivojem tal [m]	H	7,5
Površina izpusta [m ²]	A	0,031
Koordinatni sistem D96/TM	N	133333
	E	500798
Koordinate izpusta v Gauss-Krüger-jevem sistemu	X	132847
	Y	501168
Konstrukcija		KOVINSKA

Lokacija izpusta (natančen naslov naprave)		Zemljišče s parcelno št. 77/5 k.o. PAŠKA VAS, 3327 ŠMARTNO OB PAKI
Oznaka in naziv izpusta	Z2	DIESEL AGREGAT
Višina izpusta nad nivojem tal [m]	H	7,5
Površina izpusta [m ²]	A	0,002
Koordinatni sistem D96/TM	N	133337
	E	500794
Koordinate izpusta v Gauss-Krüger-jevem sistemu	X	132851
	Y	501164
Konstrukcija		KOVINSKA

4. NAPRAVE ZA ZMANJŠEVANJE EMISIJ

Izvor emisije snovi		Naprave za zmanjševanje emisij	Podatki o ventilatorjih
Oznaka izpusta	Naziv izpusta		
Z1	KURILNA NAPRAVA FROLING	/	/
Z2	DIESEL AGREGAT	/	/

5. TEHNIKA ČIŠČENJA ODPADNIH PLINOV

Oznaka izpusta	Naziv izpusta	Tehnika čiščenja
Z1	KURILNA NAPRAVA FROLING	/
Z2	DIESEL AGREGAT	/

6. SKUPNI MASNI PRETOKI IZ VSEH NAPRAV

Snov	Skupni masni pretok g/h
delci	82
ogljikov monoksid	0,5
dušikovi oksidi, izraženi kot NO ₂	0,5
žveplov dioksid in žveplov trioksid, izražen kot SO ₂	0,8
NH ₃	261

7. NAPRAVA

Predpisi, ki urejajo emisije snovi v zrak in določajo obseg, pogostost in način izvajanja monitoringa so:

- **Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja**, Uradni list RS št. 31/2007, 70/2008, 61/2009, 50/2013, 44/2022 – ZVO-2 in 48/2022

- PRILOGA 4:

številka skupine naprav	1. stolpec za naprave je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje	2. stolpec za naprave je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje, če je zanje obvezna presoja vplivov na okolje
1.	Energetika in pridobivanja mineralnih surovin:	
1.2	-	a. naprave za proizvodnjo elektrike, pare, vroče vode, procesne toplote ali vročih odpadnih plinov, kot so elektrarna, naprava za soproizvodnjo toplote in elektrike, toplotna, plinska turbina, nepremični motor z notranjim zgorevanjem in druge naprave za zgorevanje goriv, vključno z njimi povezanimi parnimi kotli, razen nepremičnih motorjev z notranjim zgorevanjem za pogon vrtnih naprav ali za pogon generatorjev v sistemih za varnostno napajanje z elektriko, ki uporabljajo za zgorevanje v kurišču: - premog, koks, vključno z naftnim koksom, brikete iz premoga, brikete iz šote, naravni les, neonesnaženo biomaso v skladu s predpisom, ki ureja predelavo odpadkov v trdno gorivo, naravni bitumen, kurilna olja, razen ekstra lahkega kurilnega olja z vhodno toplotno močjo enako ali večjo od 1 MW in manjšo od 50 MW; - plinska goriva kot so zemeljski plin, utekočinjeni naftni plin, vodik, koksni plin, plavžni plin, rudniški plin, sintetični plin, rafinerijski plin, plin iz blata čistilnih naprav, odlagališčni plin ali bioplina z vhodno toplotno močjo, enako ali večjo od 10 MW in manjšo od 50 MW; - ekstra lahko kurilno olje, metanol, etanol, neobdelano rastlinsko olje ali metilester iz rastlinskih olj z vhodno toplotno močjo enako ali večjo od 5 MW in manjšo od 50 MW; - goriva iz prejšnjih alinej, če je njihova nazivna toplotna moč večja od 4 kW in vhodna toplotna moč manjša od 50 MW in se proizvedena toplota deloma ali v celoti uporablja za tehnološke procese (na primer priprava tople vode, pare ali vročega olja za tehnološke namene, proizvodnja elektrike, posredno sušenje ali drugi postopki obdelave predmetov);
1.4	nepremični motor z notranjim zgorevanjem za pogon delovnih strojev, ki uporablja ekstra lahko kurilno olje, dizelsko olje, metanol, etanol, neobdelano rastlinsko olje, metil ester iz rastlinskih olj ali plinasta goriva, kakor je koksni plin, plavžni plin, rudniški plin, sintetični plin, rafinerijski plin, plin iz blata čistilnih naprav ali bioplina, neobdelani naravni plin, utekočinjeni naftni plin ali vodik, z vhodno toplotno močjo večjo od 50 MW;	a. nepremični motor z notranjim zgorevanjem za pogon delovnih strojev, ki uporablja ekstra lahko kurilno olje, dizelsko olje, metanol, etanol, neobdelano rastlinsko olje, metil ester iz rastlinskih olj ali plinasta goriva, kakor je koksni plin, plavžni plin, rudniški plin, sintetični plin, rafinerijski plin, plin iz blata čistilnih naprav ali bioplina, neobdelani naravni plin, utekočinjeni naftni plin ali vodik, z vhodno toplotno močjo večjo od 1 MW in manjšo od 50 MW, razen če gre za motorje za pogon vrtnih naprav; b. nepremični motorji z notranjim zgorevanjem za proizvodnjo elektrike, pare, vroče vode, procesne toplote in vročih odpadnih plinov, ki uporabljajo: - aa. plinska goriva, kakor je koksni plin, plavžni plin, rudniški plin, sintetični plin, rafinerijski plin, plin iz blata čistilnih naprav ali bioplina, razen neobdelanega naravnega plina, utekočinjenega naftnega plina ali vodika, z vhodno toplotno močjo večjo od 1 MW in manjšo od 10 MW, ali - bb. ekstra lahko kurilno olje, dizelsko olje, metanol, etanol, neobdelano rastlinsko olje, metil ester iz rastlinskih olj ali plinasta goriva, kakor je neobdelani naravni plin, utekočinjeni naftni plin ali vodik, z vhodno toplotno močjo večjo od 1 MW in manjšo od 20 MW,

		razen nepremičnih motorjev z notranjim zgorevanjem za pogon vrtnih naprav ali za pogon generatorjev v sistemih za varnostno napajanje z elektriko;
7.	Proizvodnja hrane, piva tobaka in krme ter kmetijskih proizvodov	
7.1	Naprave za intenzivno rejo z zmogljivostjo: a.40.000 mest za perutnino b.2.000 mest za prašiče pittance z maso, večjo od 30 kg c.750 mest za plemenske svinje	Naprave za intenzivno rejo z zmogljivostjo: a.od 15.000 do 40.000 kokoši nesnic b.od 30.000 do 40.000 piščancev nesnic c. od 30.000 do 40.000 piščancev pittancev d.od 15.000 do 40.000 puranov pittancev e.več kot 350 mes za govejo živino f.več kot 1.000 mest za teleta g.od 1.500 do 2.000 mest za prašiče pittance z maso, večjo od 30 kg h.od 560 do 750 mest za plemenske svinje i.več kot 4.500 mest za odojke z maso, manjšo od 30 kg i.več kot 30.000 kuncev pittancev k.več kot 15.000 kuncev samic l.več kot 1.000 mest za živali kožuharje, pri vzreji več vrst živali je treba izračunati odstotke glede na vsako od navedenih najmanjših ali največjih količin in te odstotke sešteti, pri čemer je prag za razvrščanje v to skupino naprav dosežen, ko je vsota vseh odstotkov enaka ali večja od 100 b.naprave za vzrejo več kakor 50 glav velike živine in več kakor 2 glavi velike živine na 1 ha, pri čemer je enota za 1 glavo ko velike živine enaka teži 500 kg živali, ki so v reji

8. NAČIN IZVAJANJA OBRATOVALNEGA MONITORINGA

8.1 SNOVI IN PARAMETRI, KI SO PREDMET OBRATOVALNEGA MONITORINGA

Predpisi, ki urejajo emisije snovi v zrak in določajo obseg, pogostost in način izvajanja monitoringa so:

- Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, Uradni list RS št. 31/2007, 70/2008, 61/2009, 50/2013, 44/22-ZVO-2 in 48/2022,
- Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje, Uradni list RS št. 105/2008 in 44/22-ZVO-2,
- Uredba o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije, Uradni list RS št. 68/2022,
- Zaključki o najboljših razpoložljivih tehnikah (BAT) za intenzivno rejo perutnine ali prašičev, izvedbeni sklep komisije EU 2017/302 v skladu z Direktivo 2010/75/EU,
- Metodika za izvajanje zaključkov BAT 24, 25, 27 za rejo perutnine, Monitoring skupnega dušika in skupnega fosforja v izločkih, monitoring emisij amonijaka in monitoring emisij prahu, izdelan s strani Kmetijskega inštituta Slovenije, november 2018,
- Uredba o emisiji snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev, Uradni list RS, št. 17/18, 59/18, 44/22 – ZVO-2 in 99/22,
- Uredbo o emisiji snovi v zrak iz malih kurilnih naprav, Uradni list RS, št. 46/19 in 44/22 – ZVO-2.

8.2 OBRATOVALNI MONITORING

Zakonske podlage:

Zaključki o najboljših razpoložljivih tehnikah (BAT) za intenzivno rejo perutnine ali prašičev, Uradni list EU št 2017/302

Nadzorovana prehrana

BAT 3. Preglednica 1.1 Skupni izločeni dušik, povezan z BAT

Snov/parameter	Kategorija živali	Skupni izločeni dušik, povezan z BAT(1)(2) (v kg izločenega dušika/prostor za žival/leto)
Skupni izločeni dušik, izražen kot N.	Tekači	1,5–4,0
	Prašiči pitanci	7,0–13,0
	Svinje (vključno s sesnimi pujski)	17,0–30,0
	Nesnice	0,4–0,8
	Brojlerji	0,2–0,6
	Race	0,4–0,8
	Purani	1,0–2,3(3)

(1) Parameter Kategorija živali Spodnja meja razpona se lahko doseže z uporabo kombinacije tehnik.

(2) Skupni izločeni dušik, povezan z BAT, se ne uporablja za jarkice ali plemenske živali, kar velja za vse vrste perutnine.

(3) Zgornja meja razpona je povezana z rejo puranov moškega spola.

BAT 4. Preglednica 1.2 Skupni izločeni fosfor, povezan z BAT

Snov/parameter	Kategorija živali	Skupni izločeni fosfor, povezan z BAT(1)(2) (v kg izločenega P2O5/prostor za žival/leto)
Skupni izločeni fosfor, izražen kot P2O5.	Tekači	1,2–2,2
	Prašiči pitanci	3,5–5,4
	Svinje (vključno s sesnimi pujski)	9,0–15,0
	Nesnice	0,10–0,45
	Brojlerji	0,05–0,25
	Purani	0,15–1,0

(1) Spodnja meja razpona se lahko doseže z uporabo kombinacije tehnik. (2) Skupni izločeni fosfor, povezan z BAT, se ne uporablja za jarkice ali plemenske živali, kar velja za vse vrste perutnine.

Monitoring emisij in parametrov procesa

BAT 24. Najboljša razpoložljiva tehnika je monitoring skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju, z uporabo ene od naslednjih tehnik, pri čemer je pogostost vsaj takšna, kot je navedena spodaj.

	Tehnika(1)	Pogostost	Ustreznost
a	Izračun z uporabo masne bilance dušika in fosforja na podlagi zaužite krme, vsebnosti surovih beljakovin v prehrani, skupnega fosforja in proizvodnosti živali.	Vsako leto enkrat za vsako kategorijo živali.	Splošno ustrezna.
b	Ocena za skupno vsebnost dušika in fosforja na podlagi analize gnoja.		

(1) Tehnike so opisane v oddelku 4.9.1.

BAT 25. Najboljša razpoložljiva tehnika je monitoring emisij amoniaka v zrak z uporabo ene od naslednjih tehnik, pri čemer je pogostost vsaj takšna, kot je navedena spodaj.

	Tehnika(1)	Pogostost	Ustreznost
a	Ocena z uporabo masne bilance na podlagi izločanja in skupnega (ali skupnega amonijskega) dušika, prisotnega v vsaki fazi ravnanja z gnojem.	Vsako leto enkrat za vsako kategorijo živali.	Splošno ustrezna.
b	Izračun na podlagi merjenja koncentracije amoniaka in stopnje prezračevanja z uporabo metod iz standardov ISO, nacionalnih ali mednarodnih standardov ali drugih metod, s katerimi se zagotavljajo podatki enakovredne znanstvene kakovosti.	Vsakokrat, ko se pojavijo bistvene spremembe vsaj enega od naslednjih parametrov: (a) vrste živali, ki se redijo na kmetiji; (b) sistema nastanitve.	Ustrezna le za emisije iz posameznega bivalnega objekta za živali. Ni ustrezna za naprave, ki imajo nameščen sistem za čiščenje zraka. V tem primeru se uporablja BAT 28. Ta tehnika morda ni splošno ustrezna zaradi stroškov merjenja.
c	Ocena z uporabo emisijskih faktorjev.	Vsako leto enkrat za vsako kategorijo živali.	Splošno ustrezna.

(1) Tehnike so opisane v oddelku 4.9.2.

BAT 26. Najboljša razpoložljiva tehnika je redni monitoring emisij vonjav v zrak.

Opis

Emisije vonjav se lahko spremljajo z uporabo:

— **standardov EN (npr. z uporabo dinamične olfaktometrije v skladu s standardom EN 13725 za določanje koncentracije vonjav).**

— Pri uporabi nadomestnih metod, za katere ni na voljo standardov EN (npr. merjenje/ocena izpostavljenosti vonjavam, ocena učinka vonjav), se lahko uporabijo standardi ISO, nacionalni ali drugi mednarodni standardi, s katerimi se zagotavlja pridobivanje podatkov enakovredne znanstvene kakovosti. 21.2.2017 L 43/253 Uradni list Evropske unije SL *Ustreznost* BAT 26 je ustrezna le za primere, ko se pričakuje in/ali je dokazana obremenitev občutljivih sprejemnikov z vonjavami.

BAT 27. Najboljša razpoložljiva tehnika je monitoring emisij prahu iz posameznega bivalnega objekta za živali z uporabo ene od naslednjih tehnik, pri čemer je pogostost vsaj takšna, kot je navedena spodaj.

	Tehnika(1)	Pogostost	Ustreznost
a	Izračun z merjenjem koncentracije prahu in stopnje prezračevanja z uporabo metod iz standardov EN ali drugih metod (v skladu s standardi ISO, nacionalnimi ali mednarodnimi standardi), s katerimi se zagotavljajo podatki enakovredne znanstvene kakovosti.	Enkrat na leto.	Ustrezna le za emisije prahu iz posameznega bivalnega objekta za živali. Ni ustrezna za naprave, ki imajo nameščen sistem za čiščenje zraka. V tem primeru se uporablja BAT 28. Ta tehnika morda ni splošno ustrezna zaradi stroškov merjenja.
b	Ocena z uporabo emisijskih faktorjev.	Enkrat na leto.	Ta tehnika morda ni splošno ustrezna zaradi stroškov določanja emisijskih faktorjev.

(1) Tehnike so opisane v oddelkih 4.9.1 in 4.9.2.

Emisije amoniaka iz bivalnih objektov za perutnino

BAT 32. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij amoniaka v zrak iz posameznega bivalnega objekta za brojlerje je uporaba ene od spodaj navedenih tehnik ali njihove kombinacije.

Preglednica 3.2 Ravni emisij, povezane z BAT, za emisije amoniaka v zrak iz posameznega bivalnega objekta za brojlerje s končno težo do 2,5 kg

Parameter	Ravni emisij, povezane z BAT(1)(2) (v kg NH ₃ /prostor za žival/leto)
Dušik, izražen kot NH₃.	0,01–0,08

(1) Ravni emisij, povezane z BAT, morda niso ustrezne za naslednje načine reje: ekstenzivno zaprto rejo, prosto rejo, tradicionalno prosto rejo in prosto rejo – neomejen izpust, kot so opredeljene v Uredbi Komisije (ES) št. 543/2008 z dne 16. junija 2008 o uvedbi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1234/2007 glede tržnih standardov za perutninsko meso (UL L 157, 17.6.2008, str. 46).

(2) Spodnja meja ravni emisij je povezana z uporabo sistema za čiščenje zraka.

Uredba o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije (Uradni list RS št. 68/2022)

5. člen

(uporaba najboljših razpoložljivih tehnik)

Upravljevec mora pri načrtovanju naprave ali njene spremembe izbrati najboljšo razpoložljivo tehniko iz zaključkov o BAT ali tehniko za preprečevanje in zmanjševanje emisij, ki je njej enakovredna.

6. člen

(obveznosti v zvezi z obratovalnim monitoringom)

(1) Upravljevec izvaja obratovalni monitoring emisij v skladu s 16., 17., 18. in 24. členom te uredbe.

(2) Upravljevec, ki mora izdelati izhodiščno poročilo iz 13. člena te uredbe, izvaja obratovalni monitoring stanja tal in podzemne vode v skladu s predpisom, ki ureja obratovalni monitoring stanja tal, in s predpisom, ki ureja obratovalni monitoring stanja podzemne vode.

(3) Skladno s predpisi iz prvega in drugega odstavka 16. člena te uredbe upravljevec vsaj enkrat letno predloži poročila o obratovalnem monitoringu emisij snovi v zrak ali poročila o opravljenih meritvah emisij snovi in toplote v vode ministrstvu, pristojnemu za varstvo okolja (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

(4) Poročilo o obratovalnem monitoringu emisij za primere iz šestega odstavka 17. člena te uredbe mora vsebovati primerjavo rezultatov obratovalnega monitoringa z ravnimi emisij, določenimi v okoljevarstvenem dovoljenju.

(5) Poročilo o obratovalnem monitoringu iz drugega odstavka tega člena predloži upravljevec v skladu s predpisom, ki ureja obratovalni monitoring stanja tal, in predpisom, ki ureja obratovalni monitoring stanja podzemne vode.

10. člen**(seznam nevarnih in zadevnih nevarnih snovi)**

(1) Seznam nevarnih snovi iz 1. točke prvega odstavka prejšnjega člena se izdela na podlagi podatkov o surovinah, pomožnih materialih, izdelkih in stranskih produktih z vsebnostjo nevarnih snovi, ki se uporabljajo, skladiščijo ali proizvajajo v napravi ali jih ta izpušča na območju naprave zaradi izvajanja dejavnosti iz Priloge 1 te uredbe.

(2) Seznam zadevnih nevarnih snovi iz 2. točke prvega odstavka prejšnjega člena se izdela na podlagi seznama nevarnih snovi iz prejšnjega odstavka. Pri tem se upoštevajo njihove lastnosti, kot so sestava, agregatno stanje (trdno, tekoče in plinasto), topnost, strupenost, nevarnost, mobilnost, obstojnost in biorazgradljivost, ter njihova količina, ki se skladišči, uporablja ali proizvaja v napravi ali izpušča na območju naprave.

III. POGOJI ZA IZDAJO OKOLJEVARSTVENEGA DOVOLJENJA IN UPORABA ZAKLJUČKOV O BAT**15. člen****(pogoji za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja)**

(1) Okoljevarstveno dovoljenje za napravo ali njegova sprememba se izda, če naprava obratuje v skladu s splošnimi zahtevami za obratovanje naprave iz zakona, ki ureja varstvo okolja, s to uredbo, zaključki o BAT in drugimi predpisi, ki urejajo okoljevarstvene zahteve za obratovanje naprave.

(2) Ministrstvo izvede preverjanje skladnosti naprave z zaključki o BAT v skladu z navodili iz Priloge 7 te uredbe.

(3) Ministrstvo v postopku spremembe okoljevarstvenega dovoljenja preverja skladnost obratovanja obstoječe naprave s pogoji iz okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi poročil iz tretjega in četrtega odstavka 6. člena te uredbe ali ugotovitev izrednega inšpekcijskega pregleda v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja.

16. člen**(uporaba drugih predpisov)**

(1) Za vprašanja o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode, ki niso urejena z zaključki o BAT, se uporablja predpis, ki ureja emisije snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo. Za vprašanja obratovalnega monitoringa odpadnih voda, ki niso urejena z zaključki o BAT, se uporablja predpis, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring odpadnih voda.

(2) Za vprašanja o emisiji snovi v zrak, ki niso urejena z zaključki o BAT, se uporablja predpis, ki ureja emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja. Za vprašanja obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak, ki niso urejena z zaključki o BAT, se uporablja predpis, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter pogoje za njegovo izvajanje.

(3) Za vprašanja glede ravnanja z odpadki, ki niso urejena z zaključki o BAT, se uporablja predpis, ki ureja odpadke.

(4) Za vprašanja glede mejnih vrednosti kazalcev hrupa v okolju in druga vprašanja v povezavi z emisijo hrupa, ki niso urejena z zaključki o BAT, se uporablja predpis, ki ureja mejne vrednosti kazalcev hrupa v okolju. Za vprašanja obratovalnega monitoringa za vire hrupa, ki niso urejena z zaključki o BAT, se uporablja predpis, ki ureja prvo ocenjevanje in obratovalni monitoring za vire hrupa ter pogoje za njegovo izvajanje.

(5) Za vprašanja obratovalnega monitoringa stanja tal ter podzemnih in površinskih voda, ki niso urejena z zaključki o BAT, se uporabljajo predpisi, ki urejajo obratovalni monitoring stanja tal, obratovalni monitoring stanja površinske vode in obratovalni monitoring stanja podzemne vode.

(6) Pri pripravi projekta nameravanega posega v okolje in poročila o vplivih na okolje iz zakona, ki ureja varstvo okolja in izdajo okoljevarstvenega soglasja, se glede mejnih vrednosti in obratovalnega monitoringa upoštevajo določbe tega in 17. člena te uredbe.

17. člen**(določanje mejnih vrednosti onesnaževal in obratovalni monitoring)**

(1) Pri določanju mejnih vrednosti za onesnaževala iz Priloge 5, ki je sestavni del te uredbe, in za druga onesnaževala, za katera je verjetno, da jih posamezna naprava izpušča, je treba upoštevati njihovo vrsto in zmožnost prenašanja onesnaženja iz enega dela okolja v drugega. Mejna vrednost emisij za onesnaževala iz prejšnjega stavka se določi ob upoštevanju najboljših razpoložljivih tehnik, brez predpisovanja uporabe katere koli metode ali določenega tehnološkega postopka, in velja na mestu izpusta emisije iz naprave. Pri določanju emisije iz naprave se morebitno razredčenje pred mestom izpusta emisije iz naprave ne upošteva. V primeru odvajanja odpadnih industrijskih voda iz naprave se lahko pri določanju mejne vrednosti emisij za napravo pri posrednih izpustih onesnaževal v vodo upošteva učinek čistilne naprave, če je s tem zagotovljeno enako varstvo okolja kot celote in če to ne vodi k večjemu onesnaženju okolja.

(2) Mejne vrednosti emisij se določijo specifično za vsako napravo posebej, pri čemer ne smejo presegati vrednosti emisij, povezanih z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami iz zaključkov o BAT, in so izražene za enaka ali krajša časovna obdobja in pod enakimi referenčnimi pogoji kot vrednosti emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami iz zaključkov o BAT.

(3) Pri določitvi mejnih vrednosti iz prvega in prejšnjega odstavka se upoštevajo tudi tehnične značilnosti naprave, okoljske značilnosti območja naprave in možnost prehajanja emisij iz enega dela okolja v drugega.

(4) Ne glede na drugi odstavek tega člena se lahko mejne vrednosti emisij določijo tudi drugače v smislu njihove vrednosti, časovnih obdobij oziroma pogostosti vzorčenja in referenčnih pogojev, kot so računska vsebnost kisika, vrsta enote parametra v odpadnih plinih ali odpadni industrijski vodi, temperatura in tlak odpadnih plinov ter pretok odpadne industrijske vode, povezan z najboljšo razpoložljivo tehniko, pri čemer emisije pri običajnih pogojih obratovanja ne smejo presegati ravni emisij, povezanih z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami.

(5) Če je mejna vrednost emisij iz predpisov iz prejšnjega člena strožja od ravni emisij iz zaključkov o BAT, se glede mejnih vrednosti in referenčnih pogojev uporabljajo določbe teh predpisov, glede pogostosti vzorčenja pa zahteve iz zaključkov o BAT, razen če so zahteve glede pogostosti vzorčenja iz predpisov iz prejšnjega člena strožje.

(6) Če so mejne vrednosti emisij v okoljevarstvenem dovoljenju določene v skladu s četrtem in prejšnjim odstavkom, ministrstvo na podlagi poročil iz četrtega odstavka 6. člena te uredbe pregleda rezultate obratovalnih monitoringov vsaj vsako leto, da preveri, ali emisije pri običajnih pogojih obratovanja naprave ne presegajo ravni emisij, povezanih z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, kot so določene v zaključkih o BAT.

(7) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov se lahko mejne vrednosti emisij dopolnijo ali nadomestijo z enakovrednimi parametri in tehničnimi ukrepi, ki zagotavljajo enako raven varstva okolja, kot bi bila dosežena z določitvijo mejnih vrednosti emisij v skladu z zaključki o BAT in brez predpisovanja uporabe katere koli metode ali določenega tehnološkega postopka.

(8) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov lahko ministrstvo določi manj stroge mejne vrednosti emisij, kot se določijo na podlagi ravni emisij iz zaključkov o BAT, če se ne povzroči znatno onesnaženje in se ohranja visoka raven varstva okolja kot celote ter če bi doseganje ravni emisij, povezanih z najboljšimi razpoložljivimi tehnologijami, kot so opisane v zaključkih o BAT, povzročilo nesorazmerno višje stroške v primerjavi s koristmi za okolje zaradi geografskega položaja ali lokalnih okoljskih pogojev območja, na katerem se nahaja naprava, pri čemer ta mejna vrednost, kjer je primerno, ne sme presegati mejnih vrednosti emisij iz predpisa EU, ki določa pravila o celovitem preprečevanju in nadzoru onesnaževanja okolja, ki je posledica industrijskih dejavnosti.

(9) V primeru iz prejšnjega odstavka se lahko manj stroge mejne vrednosti določijo, če je iz ocene upravitelja naprave razvidno, da bi doseganje ravni emisij, povezanih z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, kot so opisane v zaključkih o BAT, povzročilo nesorazmerno višje stroške v primerjavi s koristmi za okolje zaradi geografskega položaja ali lokalnih okoljskih pogojev naprave ali njenih tehničnih značilnosti. Ocena mora biti izdelana v skladu s referenčnimi dokumenti o BAT in drugimi dokumenti, ki jih v zvezi z določanjem mejnih vrednosti emisij in tehničnih ukrepov objavi Evropska komisija.

(10) Manj strogih mejnih vrednosti emisij iz osmega odstavka tega člena ni mogoče določiti, če bi bilo s tem ogroženo doseganje standardov kakovosti okolja ali če je naprava na območju, ki ga Vlada Republike Slovenije s predpisom, izdanim na podlagi zakona, ki ureja varstvo okolja, določi kot degradirano okolje.

18. člen

(trajne in dnevne meritve emisij iz zaključkov o BAT)

V primerih, ko so z zaključki o BAT za obratovalni monitoring enega ali več parametrov v industrijski odpadni vodi zahtevane trajne ali dnevne meritve emisij, jih lahko izvaja upravljavec na način in pod pogoji iz predpisa, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring odpadnih voda.

19. člen

(vrednotenje izmerjenih vrednosti in določanje drugih pogojev v okoljevarstvenem dovoljenju)

(1) Izmerjene emisije v odpadnih plinih in vodah, za katere so mejne vrednosti določene v skladu z zaključki o BAT, se vrednotijo v skladu s predpisi iz 16. člena te uredbe, pri čemer se v primerih, ko je mejna vrednost emisije posameznega parametra določena kot dnevno, tedensko, mesečno ali letno povprečje, ta povprečja upoštevajo kot tiste vrednosti, za katere se izvede vrednotenje.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se ocenjene ravni hrupa in izmerjene emisije v odpadnih plinih in vodah, ki niso določene z zaključki o BAT, vrednotijo v skladu s predpisi iz 16. člena uredbe.

(3) Ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju poleg zahtev iz prejšnjega odstavka in prejšnjih členov določi tudi druge pogoje in ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje emisij iz zaključkov o BAT in predpisov iz 16. člena te uredbe.

20. člen

(tehnika, ki ni opisana v zaključkih o BAT)

(1) Če tehnika ni opisana v zaključkih o BAT, ministrstvo v postopku izdaje okoljevarstvenega dovoljenja z uporabo meril iz Priloge 6, ki je sestavni del te uredbe, ugotovi, ali je tehnika, ki jo je predlagal upravljavec, najboljša razpoložljiva tehnika.

(2) Za tehniko iz prejšnjega odstavka določi ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju tudi mejne vrednosti emisij ali enakovredne parametre in tehnične ukrepe skladno s 17. členom te uredbe, tako da je zagotovljena raven varstva okolja, ki je enaka najboljši razpoložljivi tehniki, opisani v zaključkih o BAT.

(3) Če dejavnost naprave ali vrsta tehnološkega postopka, ki se izvaja v napravi, nista zajeta v zaključkih o BAT ali če navedeni zaključki ne obravnavajo vseh možnih vplivov dejavnosti na okolje, ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju določi pogoje na podlagi najboljših razpoložljivih tehnik, določenih na podlagi meril iz Priloge 6 te uredbe.

IV. VLOGA ZA PRIDOBITEV OKOLJEVARSTVENEGA DOVOLJENJA

21. člen

(podrobnejša vsebina vloge)

(1) Vloga za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja vsebuje:

1. opis naprave in dejavnosti, ki obsega zlasti:
 - naslov in ime podjetja upravitelja naprave;
 - naslov naprave;
 - podatke o dejavnostih, ki potekajo v napravi;
 - podatke o proizvodni zmogljivosti dejavnosti, ki potekajo v napravi;
 - navedbo zemljiških parcel in katastrske občine, na katerih obratuje upravljavec, ter navedbo zemljiških parcel in katastrske občine območja naprave, če je to manjše od območja industrijskega kompleksa, za katerega upravljavec pridobiva okoljevarstveno dovoljenje;
 - podatke o nepremičnih tehnoloških enotah naprave in drugih z napravo neposredno tehnično povezanih dejavnostih;

- dokazilo o posesti naprave, če upravljavalec ni njen lastnik, za napravo z dejavnostjo iz poglavja 5 iz Priloge 1 te uredbe pa dokazilo o lastništvu nepremičnin in premoženja;
- grafični prikaz naprave, tehnoloških enot in infrastrukture na območju naprave;
- 2. opis značilnosti območja naprave;
- 3. podatke o vrsti, količini in lastnostih surovin in pomožnih materialov, drugih snovi, vode in energije, uporabljenih, proizvedenih ali skladiščenih v napravi;
- 4. podatke o vrsti in količini predvidenih emisij snovi iz naprave v dele okolja ter opredelitev virov emisij znotraj naprave in pomembnih vplivov teh emisij na okolje, zlasti:
 - podatke o vrsti in količini predvidenih emisij v odpadnih plinih in v primeru njihovega čiščenja podatke o učinkovitosti čiščenja;
 - podatke o vrsti in količini predvidenih emisij snovi iz naprave v površinske ali podzemne vode ali javno kanalizacijo;
 - podatke o virih hrupa iz naprave;
- 5. predlog tehnoloških postopkov in drugih tehnologij ter ukrepov za preprečevanje onesnaževanja ali, če to ni mogoče, zmanjševanje emisij iz naprave;
- 6. oceno vrste, količine in virov emisij pri obratovanju naprave v izrednih razmerah;
- 7. predlog ukrepov za preprečevanje in nadzor nad izrednimi razmerami v obratovanju naprave in za zmanjševanje njihovih posledic;
- 8. predlog ukrepov za preprečevanje nesreč in zmanjševanje njihovih posledic;
- 9. podatke o usklajenosti naprave z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, predpisanimi v zaključkih o BAT, izdelane z uporabo navodil iz Priloge 7 te uredbe, ali podatke o tem, da so predlagani tehnološki postopki in druge tehnologije enakovredni najboljšim razpoložljivim tehnikam, izdelane z upoštevanjem meril iz Priloge 6 te uredbe;
- 10. glavne preučene alternative predlaganim tehnološkim postopkom, tehnologijam in ukrepom, ki jih je preučil vlagatelj;
- 11. predvidene vrste odpadkov, ki nastajajo pri obratovanju naprave, in podatke glede upoštevanje pravil hierarhije ravnanja z odpadki v skladu s določbami zakona, ki ureja varstvo okolja;
- 12. predlog ukrepov za preprečevanje nastajanja odpadkov in pripravo za ponovno uporabo, recikliranje ali predelavo odpadkov, nastalih v napravi;
- 13. predlog programa obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak in predlog programa obratovalnega monitoringa odpadnih voda, izdelana v skladu s predpisi iz prvega in drugega odstavka 16. člena te uredbe;
- 14. strokovna ocena iz devetega odstavka 17. člena te uredbe, če upravljavalec predlaga manj stroge mejne vrednosti emisij, kot se določijo na podlagi ravni emisij iz zaključkov o BAT;
- 15. vsebine, ki niso zajete v prejšnjih točkah tega odstavka, v skladu s predpisi iz 16. člena te uredbe;
- 16. poljuden povzetek vloge.

(2) Predlog programa obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak in predlog programa obratovalnega monitoringa odpadnih voda iz 13. točke prejšnjega odstavka morata vsebovati tudi podatke o vrednostih emisij, ki jih naprava lahko dosega pri obratovanju v normalnih razmerah, primerjavo za posamezna onesnaževala med ravnmi emisij iz zaključkov o BAT in mejnimi vrednostmi emisij iz predpisov iz 16. člena te uredbe ter predlog mejnih vrednosti emisij in referenčnih pogojev, določenih v skladu s 17. členom te uredbe. V predlogu programov obratovalnega monitoringa iz 13. točke prejšnjega odstavka je treba utemeljiti predlagane mejne vrednosti na podlagi tehničnih značilnosti naprave, še zlasti v primeru predloga mejnih vrednosti, višjih od najnižje ravni emisij iz zaključkov o BAT, ter na podlagi okoljskih značilnosti območja naprave in vrste ter možnosti prehajanja emisij iz enega dela okolja v drugega. V primeru iz prejšnjega stavka okoljske značilnosti območja naprave ne smejo zvišati mejne vrednosti onesnaževal glede na raven okoljske učinkovitosti, ki jo lahko naprava dosega glede na svoje tehnične značilnosti. Določba iz prejšnjega stavka se ne uporablja za primere iz osmega odstavka 17. člena te uredbe.

(3) Vloga za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja vsebuje tudi oceno možnosti onesnaženja tal in podzemne vode iz 9. člena te uredbe ali delno izhodiščno poročilo iz 13. člena te uredbe glede na 8. člen te uredbe. Ministrstvo lahko pozove upravitelja k dopolnitvi vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja z delnim izhodiščnim poročilom iz prejšnjega stavka, če po pregledu ocene možnosti onesnaženja tal in podzemne vode ugotovi, da je izpolnjen pogoj za izdelavo izhodiščnega poročila iz 12. člena te uredbe.

(4) Če mora upravljavalec k vlogi predložiti delno izhodiščno poročilo, predloži tudi osnutek predloga programa obratovalnega monitoringa stanja tal in osnutek predloga programa obratovalnega monitoringa podzemne vode, ki ju izdelata izvajalec obratovalnega monitoringa stanja tal in izvajalec obratovalnega monitoringa stanja podzemne vode, ki imata pridobljeno pooblastilo iz predpisov iz petega odstavka 16. člena te uredbe.

(5) Osnutek predloga programa obratovalnega monitoringa tal in osnutek predloga programa obratovalnega monitoringa podzemne vode iz prejšnjega odstavka morata vsebovati vse vsebine, predpisane za predlog programa obratovalnega monitoringa stanja tal in predlog programa obratovalnega monitoringa podzemne vode v predpisih iz petega odstavka 16. člena te uredbe, razen tistih podatkov in vsebin, ki izhajajo iz izvedbe meritev. Pri izdelavi osnutkov se uporabijo opisi tal in podzemne vode na podlagi dostopnih podatkov.

(6) Ministrstvo potrdi delno izhodiščno poročilo iz tretjega odstavka tega člena najkasneje šest tednov po vložitvi vloge iz prvega odstavka tega člena s sklepom. Če ministrstvo oceni, da se s predlaganimi merilnimi in vzorčnimi mesti za tla in podzemne vode, parametri, s katerimi se bo ugotavljala kakovost tal in podzemne vode v povezavi z zadevnimi nevarnimi snovmi, ter s predlaganimi merilnimi metodami za oceno stanja njihovega onesnaženja iz delnega izhodiščnega poročila ne bo odrazilo dejansko stanje tal in podtalnice, najkasneje šest tednov po vložitvi vloge iz prvega odstavka tega člena upravitelja pozove, naj predlog dopolni. Po prejemu delnega izhodiščnega poročila, dopolnjenega z dopolnitvami iz prejšnjega stavka, ministrstvo s sklepom potrdi delno izhodiščno poročilo.

(7) Vlagatelj po prejemu sklepa iz prejšnjega odstavka vlogo iz prvega odstavka tega člena dopolni s predložitvijo izhodiščnega poročila iz prvega odstavka 13. člena te uredbe, ki vsebuje tudi podatke o kakovosti tal in podzemne vode na območju naprave, ki odražajo stanje tal in podzemne vode v času priprave poročila, ob upoštevanju možnosti onesnaženja tal in podtalnice z zadevnimi nevarnimi snovmi, ki se uporabljajo, skladiščijo ali nastajajo v napravi ali jih ta izpušča, skupaj s sklepnimi ugotovitvami.

(8) Če mora upravljavec k vlogi predložiti izhodiščno poročilo, predloži tudi predlog programa obratovalnega monitoringa stanja tal in predlog programa obratovalnega monitoringa podzemne vode, izdelana v skladu s predpisi iz petega odstavka 16. člena te uredbe.

(9) Določbe tega člena se uporabljajo tudi, če dva ali več upravljavcev pridobiva eno okoljevarstveno dovoljenje za eno ali več naprav ali njenih delov, ki so na istem kraju.

(10) Vloga iz prvega odstavka tega člena mora vključevati še druge vsebine v skladu s predpisi iz prvega odstavka 127. člena zakona, ki ureja varstvo okolja, ki niso zajete v prvem odstavku tega člena, če se v teh predpisih zahtevajo za posamezno dejavnost ali vir emisij ali vrsto emisij.

PRILOGA 1

VRSTE DEJAVNOSTI NAPRAV, KI POVZROČAJO INDUSTRIJSKE EMISIJE

Pragovi proizvodne zmogljivosti za dejavnosti, ki potekajo v napravah, ki povzročajo industrijske emisije:

1. Energetika

1.1 Zgorevanje goriv v kurilnih napravah s skupno vhodno toplotno močjo 50 MW ali več

1.2 Rafiniranje nafte, naftnih frakcij, mineralnih olj in plina

1.3 Proizvodnja koksa

1.4 Uplinjanje ali utekočinjanje:*

a. premoga

b. drugih goriv v napravah s skupno vhodno toplotno močjo 20 MW ali več

2. Proizvodnja in predelava kovin

2.1 Praženje ali sintranje rud kovin (vključno s sulfidnimi rudami)

2.2 Proizvodnja surovega železa ali jekla (primarno ali sekundarno taljenje), vključno s kontinuiranim litjem, z zmogljivostjo več kot 2,5 tone na uro

2.3 Predelava železa, jekla ali zlitin železa z drugimi kovinami:

a. vroče valjanje z zmogljivostjo več kot 20 ton neobdelanega jekla na uro

b. kovačnice s kladivi, katerih energija presega 50 KJ na posamezno kladivo in skupna toplotna moč presega 20 MW

c. nanašanje zaščitnih prevlek iz staljenih kovin z vložkom, večjim od 2 ton neobdelanega jekla na uro

2.4 Livarna železa, jekla ali železovih zlitin s proizvodno zmogljivostjo več kot 20 ton na dan

2.5 Predelava barvnih kovin:

a. proizvodnja surovih barvnih kovin iz rude, koncentratov ali sekundarnih surovin z metalurškimi, kemičnimi ali elektrolitskimi postopki

b. taljenje, vključno z legiranjem, barvnih kovin, vključno s ponovno pridobljenimi produkti, in obratovanjem livarn barvnih kovin s talilno zmogljivostjo več kot 4 tone na dan za svinec in kadmij ali 20 ton na dan za ostale kovine

2.6 Površinska obdelava kovin ali plastičnih materialov z uporabo elektrolitskih ali kemičnih postopkov, kjer skupen volumen kadi, v katerih poteka obdelava, presega 30 m³

3. Nekovinska in mineralna industrija

3.1 Proizvodnja cementa, apna in magnezijevega oksida:

a. proizvodnja cementnega klinkerja v rotacijskih pečeh s proizvodno zmogljivostjo več kot 500 ton na dan ali v drugih pečeh s proizvodno zmogljivostjo več kot 50 ton na dan

b. proizvodnja apna v pečeh s proizvodno zmogljivostjo več kot 50 ton na dan

c. proizvodnja magnezijevega oksida v pečeh s proizvodno zmogljivostjo več kot 50 ton na dan*

3.2 Proizvodnja azbesta in izdelkov iz azbesta

3.3 Proizvodnja stekla, vključno s steklenimi vlakni, s talilno zmogljivostjo več kot 20 ton na dan

3.4 Taljenje mineralnih snovi, vključno s proizvodnjo mineralnih vlaken, s talilno zmogljivostjo več kot 20 ton na dan

3.5 Proizvodnja izdelkov iz keramike z žganjem, zlasti strešnikov, opek, ognjevarnih opek, ploščic, lončevine ali porcelana, z zmogljivostjo proizvodnje več kot 75 ton na dan ali z žgalnim volumnom peči, ki presega 4 m³, in gostoto založbe več kot 300 kg/m³ na posamezno peč

4. Kemična industrija

Proizvodnja v okviru tega odstavka pomeni proizvodnjo snovi ali skupin snovi iz točke 4.1 do 4.6 na industrijski ravni s kemijskimi ali biološkimi procesi.

4.1 Proizvodnja organskih kemikalij, kot so:

a. enostavni ogljikovodiki (ciklični ali aciklični, nasičeni ali nenasičeni, alifatski ali aromatski)

b. ogljikovodiki z vezanim kisikom (npr. alkoholi, aldehidi, ketoni, karboksilne kisline, estri, zmesi estrov, acetati, etri, peroksidi, epoksidne smole)

c. ogljikovodiki z vezanim žveplom

d. ogljikovodiki z vezanim dušikom (npr. amini, amidi, dušikove, nitro- ali nitratne spojine, nitrili, cianati, izocianati)

e. ogljikovodiki z vezanim fosforjem

f. halogenirani ogljikovodiki

g. organokovinske spojine

h. plastični materiali (npr. polimeri, sintetična vlakna in vlakna na osnovi celuloze)

i. sintetični kavčuk

j. barvila in pigmenti

k. površinsko aktivne snovi

4.2 Proizvodnja anorganskih kemikalij, kot so:

a. plini (npr. amonijak, klor ali vodikov klorid, fluor ali vodikov fluorid, ogljikovi oksidi, žveplove spojine, dušikovi oksidi, vodik, žveplov dioksid, karbonilklorid)

b. kisline (npr. kromova kislina, fluorovodikova kislina, fosforjeva kislina, dušikova kislina, klorovodikova kislina, žveplova kislina, oleum, žveplasta kislina)

c. baze (npr. amonijev hidroksid, kalijev hidroksid, natrijev hidroksid)

d. soli (npr. amonijev klorid, kalijev klorat, kalijev karbonat, natrijev karbonat, perborat, srebrov nitrat)

e. nekovine, kovinski oksidi ali druge anorganske spojine (npr. kalcijev karbid, silicij in silicijev karbid)

4.3 Proizvodnja fosfornih, dušikovih ali kalijevih gnojil (enostavnih ali sestavljenih)

4.4 Proizvodnja sredstev za zaščito rastlin ali biocidov

4.5 Proizvodnja farmacevtskih izdelkov, vključno s polizdelki

4.6 Proizvodnja eksplozivov**5. Ravnanje z odpadki**

5.1 Odstranjevanje ali predelava nevarnih odpadkov z zmogljivostjo več kot 10 ton na dan, ki vključuje eno ali več dejavnosti:

- a. biološko obdelavo
- b. fizikalno-kemično obdelavo
- c. mešanje pred izvedbo katere koli druge dejavnosti iz točk 5.1 in 5.2
- d. ponovno pakiranje pred izvedbo katere koli druge dejavnosti iz točk 5.1 in 5.2
- e. pridobivanje/regeneracijo topil
- f. recikliranje/pridobivanje anorganskih materialov, razen kovin ali kovinskih spojin
- g. regeneracijo kislin ali baz
- h. predelavo snovi, uporabljene za zmanjšanje onesnaževanja*
- i. predelavo snovi iz katalizatorjev
- j. ponovno rafiniranje olja ali druge načine njegove ponovne uporabe
- k. površinsko zajezitev

5.2 Odstranjevanje ali predelava odpadkov v objektih za sežiganje ali sosežiganje odpadkov:

- a. za nenevarne odpadke z zmogljivostjo več kot 3 tone na uro*
- b. za nevarne odpadke z zmogljivostjo več kot 10 ton na dan

5.3

a. Odstranjevanje nenevarnih odpadkov z zmogljivostjo več kot 50 ton na dan, ki vključuje eno ali več naslednjih dejavnosti, razen dejavnosti iz Direktive Sveta 91/271/EGS z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode (UL L 135, 30. 5. 1991, str. 40):

- i. biološko obdelavo
- ii. fizikalno-kemično obdelavo
- iii. predhodno obdelavo odpadkov, namenjenih za sežig ali sosežig*
- iv. obdelavo žlindre in pepela*
- v. obdelavo kovinskih odpadkov, vključno s tistimi iz odpadne električne in elektronske opreme ter iz izrabljenih vozil in njihovih delov, v drobilnikih*
- b. Predelava ali kombinacija predelave in odstranjevanja nenevarnih odpadkov z zmogljivostjo več kot 75 ton na dan, ki vključuje eno ali več naslednjih dejavnosti, razen dejavnosti iz Direktive Sveta 91/271/EGS z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode (UL L 135, 30. 5. 1991, str. 40)*:

- i. biološko obdelavo
- ii. predhodno obdelavo odpadkov, namenjenih sežigu ali sosežigu
- iii. obdelavo žlindre in pepela
- iv. obdelavo kovinskih odpadkov, vključno z odpadno električno in elektronsko opremo ter izrabljenimi vozili in njihovimi deli, v drobilnikih

Če je anaerobna razgradnja edina dejavnost obdelave odpadkov, ki se izvaja v tej napravi, je prag zmogljivosti za to dejavnost 100 ton na dan.

5.4 Obratovanje odlagališča odpadkov, opredeljeno v predpisu o odlaganju odpadkov na odlagališčih, razen odlagališč za inertne odpadke, ki sprejmejo več kot 10 ton odpadkov na dan ali s celotno skupno zmogljivostjo več kot 25.000 ton

5.5 Predhodno skladiščenje nevarnih odpadkov, ki niso zajeti v točki 5.4, do začetka ene izmed dejavnosti iz točk 5.1, 5.2, 5.4 in 5.6 s skupno zmogljivostjo nad 50 ton, razen začasnega skladiščenja na mestu nastanka odpadkov do začetka zbiranja*

5.6 Podzemno skladiščenje nevarnih odpadkov s skupno zmogljivostjo nad 50 ton*

6 Druge dejavnosti

6.1 Proizvodnja v industrijskih napravah:

- a. vlaknin ali vlakninske pulpe iz lesa in drugih vlaknastih materialov
- b. papirja ali lepenke s proizvodno zmogljivostjo več kot 20 ton na dan
- c. ene ali več vrst naslednjih lesnih plošč: plošč z usmerjenim ploščatim iverjem (OSB), ivernih plošč ali vlaknenih plošč, s proizvodno zmogljivostjo več kot 600 m³ na dan*

6.2 Predobdelava (postopki, kot so pranje, beljenje, mercerizacija) ali barvanje tekstilnih vlaken ali tkanin z zmogljivostjo obdelave več kot 10 ton na dan

6.3 Strojenje živalskih kož in krzna z zmogljivostjo obdelave več kot 12 ton končnih izdelkov na dan

6.4

a. Obratovanje klavnice z zmogljivostjo proizvodnje več kot 50 ton klavnih trupov na dan

b. Obdelava in predelava, razen zgolj pakiranja, naslednjih surovin ne glede na to, ali so bile te predhodno obdelane ali ne, z namenom proizvodnje živil, pijač in krmil iz:

- i. zgolj živalskih surovin (razen izključno mleka) s proizvodnjo končnih izdelkov, večjo od 75 ton na dan
- ii. zgolj rastlinskih surovin s proizvodnjo končnih izdelkov, večjo od 300 ton na dan ali 600 ton na dan, če naprava obratuje manj kot 90 zaporednih dni v katerem koli letu
- iii. živalskih in rastlinskih surovin v posameznih in sestavljenih izdelkih, s proizvodnjo končnih izdelkov v tonah na dan, večjo od:*

– 75, če je A večji od ali enak 10,

– $(300 - (22,5 \times A))$ v vseh drugih primerih,

pri čemer je »A« delež živalskih surovin (v odstotku teže) v proizvodni zmogljivosti končnih izdelkov.

Embalaža ni všteta v končno težo izdelkov. Ta alineja se ne uporablja, če je surovina le mleko.

c. Obdelava in predelava izključno mleka, pri čemer je količina sprejetega mleka večja od 200 ton na dan (povprečna vrednost na letni ravni)

6.5 Odstranjevanje ali predelava trupov živali ali odpadkov živalskega izvora z zmogljivostjo predelave več kot 10 ton na dan

6.6 Intenzivna reja perutnine ali prašičev:

a. z več kot 40.000 mesti za perutnino

b. z več kot 2.000 mesti za rejo prašičev pitancev (težjih od 30 kg) ali

c. z več kot 750 mesti za rejo plemenskih svinj

6.7 Površinska obdelava snovi, predmetov ali izdelkov z uporabo organskih topil, zlasti za apreturo, tiskanje, prekrivanje površin, razmaščevanje, vodotesno impregniranje, lepljenje, barvanje, čiščenje ali impregniranje z zmogljivostjo porabe organskih topil več kot 150 kg na uro ali več kot 200 ton na leto

6.8 Proizvodnja industrijskega ogljika (trdo žgano oglje) ali elektrografita s postopkom žganja ali grafitizacije

6.9 Zajemanje tokov CO₂ iz naprav, ki opravljajo dejavnosti iz te priloge za geološko shranjevanje v skladu z Direktivo 2009/31/ES*1

1 V zvezi z opravljanjem te dejavnosti je treba upoštevati prepovedi iz zakona, ki ureja varstvo okolja.

6.10 Zaščita in ohranjanje lesa in gozdnolesnih proizvodov s kemikalijami s proizvodno zmogljivostjo, ki presega 75 m³ na dan, razen izključno zaščite pred modrivostjo lesa*

6.11 Neodvisno upravljano čiščenje odpadne vode, ki jo odvaja naprava iz te priloge, razen tistih, ki jih ureja Direktiva 91/271/EGS*

Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS št. 31/2007, 70/2008, 61/2009, 50/2013, 44/2022 – ZVO-2 in 48/2022)

II. OBRATOVANJE NAPRAVE

5. člen

izpolnjevanje zahtev pri obratovanju naprave

(1) Upravitelj naprave mora zagotoviti, da naprava obratuje v skladu z zahtevami te uredbe.

(2) Naprava obratuje v skladu z zahtevami te uredbe, če so pri njenem obratovanju izpolnjeni naslednji pogoji:

1. obratovanje naprave povzroča dodatno obremenitev, ki omogoča doseganje ciljev iz načrta za kakovost zraka, sprejetega v skladu s predpisom, ki ureja kakovost zunanjega zraka (v nadaljnjem besedilu: načrt za kakovost zraka), oziroma obratovanje naprave zagotavlja, da mejne letne koncentracije ali ciljne letne vrednosti v zunanjem zraku na območju vrednotenja, določenem za to napravo, niso presežene. Obratovanje naprave mora v zvezi z zahtevami za kakovost zunanjega zraka izpolnjevati tudi zahtevo, da je višina odvodnika odpadnih plinov v skladu z zahtevami iz priloge 3, ki je sestavni del te uredbe;

2. obratovanje naprave zagotavlja varstvo ljudi in okolja pred škodljivim učinki onesnaževanja zraka zaradi emisije snovi, pri čemer se šteje, da naprava izpolnjuje te zahteve, če ne povzroča čezmerne obremenitve okolja zaradi preseganja mejnih vrednosti emisije snovi, določenih s to uredbo ali s posebnimi predpisi iz petega odstavka 3. člena te uredbe;

3. obratovanje naprave je v zvezi s prepovedmi, omejitvami in ukrepi preprečevanja in zmanjševanja emisije snovi v skladu z zahtevami te uredbe in zahtevami posebnih predpisov iz petega odstavka 3. člena te uredbe, če se ti predpisi nanašajo na napravo;

4. za obratovanje naprave je pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje, če je njegova pridobitev za obratovanje naprave s to uredbo predpisana, in

5. **zagotovljeno je izvajanje obratovalnega monitoringa emisije snovi v skladu s predpisom, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, ali v skladu s programom obratovalnega monitoringa emisije snovi, ki je določen z okoljevarstvenim dovoljenjem, če je pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje naprave s to uredbo predpisana**

III.a Zahteve v zvezi s kakovostjo zunanjega zraka

11. člen

(ocenjevanje kakovosti zunanjega zraka)

(1) Za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja mora upravitelj naprave zagotoviti ocenjevanje obstoječe in dodatne obremenitve in na podlagi analize obremenitve na območju vrednotenja dokazati izpolnjevanje pogojev za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja v zvezi s kakovostjo zunanjega zraka na območju vrednotenja iz 9. in 10. člena te uredbe.

(2) Za podaljšanje okoljevarstvenega dovoljenja mora upravitelj naprave zagotoviti ocenjevanje celotne in dodatne obremenitve in na podlagi analize obremenitve na območju vrednotenja dokazati izpolnjevanje pogojev za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja v zvezi s kakovostjo zunanjega zraka na območju vrednotenja iz 9. in 10. člena te uredbe.

(3) Ne glede na določbe prvega in drugega odstavka tega člena upravitelju naprave ni treba dokazovati izpolnjevanja pogojev v zvezi s kakovostjo zunanjega zraka na območju vrednotenja v skladu z določbami 9. in 10. člena te uredbe, če:

1. **največji masni pretok posamezne snovi iz naprave ne presega najmanjše vrednosti, določene za masni pretok te snovi v odpadnih plinih v prilogi 5 te uredbe, in**
2. ocenjena vrednost masnega pretoka razpršene emisije snovi iz naprave za posamezno snov ne presega 10 odstotkov najmanjše vrednosti masnega pretoka te snovi v odpadnih plinih iz prejšnje alineje.

(4) Če gre za večjo spremembo naprave, je treba za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja zagotoviti ocenjevanje obstoječe in dodatne obremenitve in dokazati izpolnjevanje pogojev za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja v zvezi s kakovostjo zunanjega zraka na območju vrednotenja v skladu z določbami 9. in 10. člena te uredbe, če vsota celotne emisije snovi, vključno z razpršeno emisijo snovi iz naprave iz spremenjenega dela naprave in iz drugih nespremenjenih delov naprave, presega vrednosti iz 1. ali 2. točke prejšnjega odstavka.

PRILOGA 5

Najmanjša vrednost urnega masnega pretoka snovi v odpadnih plinih

Snov	Najmanjša vrednost urnega masnega pretoka snovi v odpadnih plinih (kg/h)
žveplov oksidi, izraženi kot SO ₂	20
dušikovi oksidi, izraženi kot NO ₂	20
benzen	0.05
celotni prah	1
svinec in njegove anorganske spojine, izražene kot Pb	0.025
arzen in njegove anorganske spojine, izražene kot As	0.0025
kadmij in njegove anorganske spojine, izražene kot Cd	0.0025
nikelj in njegove anorganske spojine, izražene kot Ni	0.025
živo srebro in njegove anorganske spojine, izražene kot Hg	0.0025
benzo(a)piren (kot najpomembnejši policiklični aromatski ogljikovodik)	0.0025

IV. ČEZMerna OBREMENITEV OKOLJA ZARADI EMISIJE SNOVI

20. člen

čezmerna obremenitev okolja

(1) Čezmerna obremenitev okolja zaradi emisije snovi iz naprave se ugotavlja za vsako snov posebej in za vsoto različnih snovi, če je to določeno s to uredbo ali s predpisi iz petega odstavka 3. člena te uredbe, med obratovanjem naprave praviloma pri polni obremenitvi in na kraju vsakega od izpustov odpadnih plinov iz naprave na podlagi izmerjenih vrednosti emisije snovi.

(2) Pri prvih in občasnih meritvah se šteje, da obratovanje naprave čezmerno obremenjuje okolje, če za posamezno snov ali vsoto različnih snovi pri katerikoli meritvi:

1. povprečje treh polurnih povprečnih vrednosti koncentracije presega mejno koncentracijo in povprečje treh urnih povprečnih vrednosti masnega pretoka presega mejni masni pretok, ali

2. ena od polurnih povprečnih vrednosti koncentracije presega mejno koncentracijo več kakor dvakrat in ena od urnih povprečnih vrednosti masnega pretoka presega mejni masni pretok več kakor dvakrat.
- (3) Če je v skladu s predpisom, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, treba izmeriti več kot tri meritve polurnih povprečnih vrednosti koncentracije, se povprečje iz 1. točke prejšnjega odstavka nanaša na vse izmerjene polurne povprečne vrednosti, če pa je v skladu s tem predpisom določen za posamezno snov ali za posamezno vrsto naprav čas vzorčenja, ki je krajši od pol ure ali daljši od pol ure, vendar krajši od dveh ur, veljajo določbe prejšnjega odstavka za povprečne vrednosti, ki so izračunane za ta čas vzorčenja.
- (4) Če je v skladu s predpisom, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, ali v skladu s posebnim predpisom iz petega odstavka 3. člena te uredbe določen za posamezno snov ali za posamezno vrsto naprav čas vzorčenja enak ali daljši od dveh ur, se pri prvih in občasnih meritvah šteje, da obratovanje naprave čezmerno obremenjuje okolje, če za posamezno snov ali vsoto različnih snovi pri katerikoli meritvi povprečna vrednost koncentracije, izračunana za ta čas vzorčenja, presega mejno koncentracijo in povprečna vrednost masnega pretoka, izračunana za ta čas vzorčenja, presega mejni masni pretok.
- (5) Pri prvih in občasnih meritvah se šteje, da obratovanje naprave čezmerno obremenjuje okolje, če za posamezno snov ali vsoto različnih snovi pri katerikoli meritvi polurna povprečna vrednost količine vlaken v odpadnih plinih presega mejno vrednost, določeno s to uredbo.
- (6) Pri trajnih meritvah se šteje, da obratovanje naprave čezmerno obremenjuje okolje, če zaradi emisije snovi za posamezno snov ali vsoto različnih snovi:
1. katera koli dnevna povprečna vrednost koncentracije presega mejno koncentracijo ali
 2. katera koli polurna povprečna vrednost koncentracije več kakor dvakrat presega mejno koncentracijo ali
3. kateri koli urni povprečni masni pretok presega največji masni pretok iz naprave, če je ta za obratovanje naprave določen v okoljevarstvenem dovoljenju.
- (7) Če je za posamezno vrsto naprave s to uredbo ali s predpisi iz petega odstavka 3. člena te uredbe določen mejni emisijski delež, mejni emisijski faktor ali mejna stopnja zmanjševanja emisije snovi, se šteje, da obratovanje naprave čezmerno obremenjuje okolje, če zaradi emisije snovi:
1. kateri koli izračunani emisijski delež presega mejni emisijski delež ali
 2. kateri koli izračunani emisijski faktor presega mejni emisijski faktor ali
 3. katera koli izračunana stopnja zmanjševanja emisije snovi ne dosega mejne stopnje zmanjševanja emisije snovi.
- (8) Če sta mejna koncentracija, mejna količina vlaken in mejni masni pretok določena za vsoto različnih snovi, se ugotavlja čezmerno obremenjevanje okolja zaradi emisije snovi iz naprave za vsoto teh snovi na način, ki je določen v drugem, tretjem, četrtem, petem in šestem odstavku tega člena za posamezno snov.
- (9) Če povprečje izmerjenih vrednosti presega mejno vrednost manj, kakor je merilna negotovost meritve, se ne glede na določbe drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena šteje, da mejna vrednost pri občasnih meritvah ni presežena, če se pri ponovni občasni meritvi, izvedeni najpozneje po treh mesecih, ugotovi, da mejna vrednost ni presežena v skladu z merili iz drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena.

VI. VREDNOTENJE EMISIJE SNOVI

31. člen

merjenje emisije snovi

- (1) Koncentracija snovi in masni pretok snovi se ugotavljata na izpustu odpadnih plinov iz naprave v zajetih odpadnih plinih, ki so razredčeni toliko, kakor je to tehnično in obratovalno nujno.
- (2) Količine zraka, ki se dovajajo v napravo zaradi redčenja ali hlajenja odpadnih plinov, se ne upoštevajo pri določanju koncentracije snovi in masnega pretoka snovi v odpadnem plinu.
- (3) Koncentracija snovi in masni pretok snovi se ugotavljata na vsakem izpustu odpadnih plinov iz naprave.
- (4) Meritve emisije snovi se izvajajo na urejenih in stalnih merilnih mestih, katerih vzdrževanje zagotavlja upravljavec naprave.
- (5) Razpršeno emisijo snovi iz naprave, katere oprema in instalacije so v pokritem prostoru stavbe, je treba oceniti na podlagi meritev onesnaženosti in prostorninskega pretoka zraka, ki izstopa iz stavbe, v kateri so oprema in instalacije te naprave.
- (6) Razpršeno emisijo snovi iz naprave, ki je območje za pridobivanje mineralnih surovin, območje za obdelavo, predelavo, pretovarjanje ali skladiščenje mineralnih surovin ali njim podobnih materialov ali območje za predelavo ali obdelavo odpadkov pred odstranjevanjem je treba oceniti na podlagi rezultatov ocenjevanja celotne obremenitve na območju vrednotenja, določenega za to napravo
- (7) Ne glede na določbe petega in šestega odstavka tega člena lahko ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju za posamezno napravo dovoli izračun ali ocenjevanje razpršene emisije na podlagi podatkov iz dokumentacije o najboljših referenčnih razpoložljivih tehnikah.**

VIII. OBRATOVALNI MONITORING EMISIJE SNOVI

37. člen

obratovalni monitoring emisije snovi

- (1) Upravljavec naprave mora zagotoviti izvajanje obratovalnega monitoringa emisije snovi in v njegovem okviru zagotoviti izvajanje:
1. prvih meritev,
 2. občasnih ali trajnih meritev emisije snovi in
 3. ocenjevanje dodatne in celotne obremenitve na območju vrednotenja, če je ocenjevanje kakovosti zunanega zraka za napravo določeno v okoljevarstvenem dovoljenju.
- (2) Za izvajanje obratovalnega monitoringa emisije snovi mora upravljavec naprave zagotoviti merilna mesta emisije snovi, ki so dovolj prostorna in dostopna za namestitev merilne opreme ter načrtovana in izbrana tako, da so rezultati meritev reprezentativni za emisijo snovi iz naprave in v skladu s standardi, ki urejajo preskusne metode na področju merjenja snovi v odpadnih plinih in njihovih pretokov.**
- (3) Upravljavec naprave mora zagotoviti, da se izvaja obratovalni monitoring emisije snovi v skladu s programom obratovalnega monitoringa emisije snovi, ki ga je ministrstvo določilo v okoljevarstvenem dovoljenju.**

(4) Za naprave, za katere ni treba pridobiti okoljevarstvenega dovoljenja, mora upravljavec naprave zagotoviti, da se izvaja obratovalni monitoring emisije snovi v skladu s s programom obratovalnega monitoringa emisije snovi iz predpisa, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

(5) Upravljavec naprave mora posredovati poročilo o izvedbi obratovalnega monitoringa emisije snovi ministrstvu v rokih in na način, ki sta določena v predpisu, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

38. člen prve meritve

(1) Upravljavec naprave mora zagotoviti izvedbo prvih meritev ne prej kakor 3 mesece in najpozneje po 9 mesecih po začetku obratovanja naprave ali najpozneje 3 mesece po zagonu rekonstruiranega dela naprave ali po izvedbi večje spremembe naprave.

(2) Prvih meritev ni treba izvajati na izpustih ali za snovi, za katere je predpisano ali zagotovljeno merjenje emisije snovi na podlagi trajnih meritev.

(3) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena lahko ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju določi, da prvih meritev ni treba izvajati, če je iz predloga programa obratovalnega monitoringa emisije snovi, ki ga je upravljavec naprave priložil k vlogi za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja, razvidno, da se emisija snovi lahko oceni iz sestave surovin ali goriv, ki se uporabljajo v napravi, ter iz listin o izvedenem postopku ugotavljanja skladnosti in gre za napravo, ki se tipsko preskuša v proizvodnem procesu.

(4) Prvih meritev ni potrebno izvajati na napravi, ki obratuje brez čistilnih naprav in iz pogojev, pri katerih poteka proces v napravi, nedvoumno izhaja, da masni pretok iz naprave, ko je naprava v obratovalnem stanju največjega obremenjevanja okolja, ne more povzročati prekoračitev mejnega masnega pretoka.

39. člen občasne meritve

(1) Upravljavec naprave mora zagotoviti izvajanje občnih meritev za emisijo snovi iz naprave vsako tretje leto, razen če za posamezno napravo poseben predpis, ki ureja emisijo snovi iz te naprave, ne določa drugače.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se izvajajo občasne meritve za posamezno snov:

- dvakrat letno s presledki, ki ne smejo biti krajši od petih mesecev, za snov, za katero se morajo v skladu s to uredbo izvajati trajne meritve, če izvajanje trajnih meritev ni mogoče zagotoviti zaradi tehničnih razlogov,
- enkrat na leto s presledki, ki ne smejo biti krajši od šestih mesecev za snov, katere največji masni pretok iz naprave je večji od petkratne vrednosti mejnega masnega pretoka, pri čemer se občasne meritve izvajajo na izpustih, na katerih največji masni pretok tega izpusta presega mejni masni pretok te snovi,
- vsako peto leto za snov, če je največji masni pretok iz naprave enak ali manjši od mejnega masnega pretoka, razen za naprave iz 1. stolpca preglednice iz priloge 4 te uredbe.

(3) Ne glede na določbe prvega in drugega odstavka je treba zagotoviti izvajanje občnih meritev vsako peto leto za naprave, ki obratujejo samostojno ali so del druge naprave in so namenjene proizvodnji toplote ali elektrike ali oskrbi tekočih ali plinastih goriv, stisnjenega zraka ali vode, če obratovalni čas ne presega 300 ur letno in se za napravo vodi obratovalni dnevnik, iz katerega je razviden čas obratovanja naprave.

(4) Ne glede na določbe prvega in drugega odstavka tega člena občnih meritev ni treba izvajati za snovi, za katere zagotovljeno merjenje emisije snovi na podlagi trajnih meritev.

(5) Ne glede na določbe prvega in drugega odstavka tega člena občnih meritev ni treba izvajati na napravi, katere največji masni pretok iz naprave je enak ali manjši od mejnega masnega pretoka in je na podlagi sestave neočiščenega odpadnega plina možno izključiti prekoračitev mejnega masnega pretoka.

(6) Upravljavec naprave mora zagotoviti, da se občasne meritve prvič opravijo najpozneje 3 leta po začetku obratovanja naprave ali najpozneje 2 leti po zaključku prvih meritev, kar je prej.

41. člen odstopanje od programa obratovalnega monitoringa

(1) Ministrstvo lahko na podlagi vloge upravljavca naprave za okoljevarstveno dovoljenje ali njegovo spremembo odobri opustitev ali spremembo načina izvajanja meritev za posamezno snov v odpadnih plinih, če se spremenijo pogoji, ki so s to uredbo določeni za njihovo izvajanje.

(2) Vloga iz prejšnjega odstavka mora vsebovati poročilo o meritvah emisije snovi in mnenje izvajalca monitoringa, iz katerega je razvidno, da je zahtevana sprememba programa obratovalnega monitoringa upravičena.

(3) Ministrstvo lahko upravljavcu naprave v okoljevarstvenem dovoljenju določi za napravo spremembo programa obratovalnega monitoringa, če na podlagi poročil o obratovalnem monitoringu ali podatkov o tehnološkem procesu ugotovi, da so se spremenili pogoji za izvajanje občnih ali trajnih meritev.

(4) Za spremembo načina izvajanja meritev iz prvega odstavka tega člena se šteje tudi:

- omejitev trajnih meritev na eno samo vodilno snov v odpadnih plinih, če so onesnaževala zraka v odpadnem plinu v nespremenljivem medsebojnem razmerju,
- opustitev trajnih meritev za posamezne snovi v odpadnih plinih, če je mogoče z drugimi preizkusi, npr. s trajnim preverjanjem učinkovitosti naprav za preprečevanje in zmanjševanje emisije, kot je merjenje temperature kurišča pri termičnem naknadnem zgorevanju namesto meritev koncentracije organskih snovi, ali merjenje tlačne razlike pri filtrskih izločevalnikih namesto meritve koncentracije delcev v odpadnih plinih, preverjanjem sestave goriv ali vhodnih surovin ali procesnih pogojev, z zadostno zanesljivostjo ugotoviti doseganje mejnih vrednosti emisije snovi,
- opustitev trajnih meritev obratovalnih parametrov, če ti parametri v skladu z izkušnjami le malo nihajo, so za oceno emisije snovi nepomembni ali če jih je mogoče z zadostno zanesljivostjo določiti na kak drug način,
- opustitev občasnih meritev za posamezno snov v odpadnih plinih, če za posamezne izpuste naprave iz rezultatov drugih preskusov, kot je ugotavljanje učinkovitosti naprav za preprečevanje in zmanjševanje emisije snovi, merjenje sestave goriv ali vhodnih surovin ali pogojev, pri katerih poteka proces v napravi, izhaja, da mejne vrednosti emisije snovi niso presežene,
- opustitev občasnih meritev za posamezno snov v odpadnih plinih, če se merjenje te snovi v odpadnih plinih izvaja kot trajna meritev.

PRILOGA 10

Izjeme za mejne vrednosti emisije snovi v zrak

Ne glede na določbe 21., 22., 23., 24., 25. in 28. člena te uredbe veljajo za posamezno napravo mejne vrednosti in računske vsebnosti kisika v odpadnih plinih, ki so določene v naslednjih točkah, označenih z enako številko, kakor je zaporedna številka te naprave v preglednici iz priloge 4 te uredbe:

1. naprave za pridobivanje toplote, naprave v rudarstvu in energetiki:

1.2.a naprave za proizvodnjo elektrike, pare, vroče vode, procesne toplote ali vročih odpadnih plinov z vhodno toplotno močjo manj kakor 50 MW, razen peči sušilnikov, pri katerih odpadni plini ali plamen neposredno sušijo ali drugače obdelujejo proizvode: posebne mejne vrednosti določa predpis, ki ureja emisijo snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev;

1.4 nepremični motorji z notranjim zgorevanjem: posebne mejne vrednosti določa predpis, ki ureja emisijo snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev;

7. Proizvodnja hrane, piva, tobaka in krme ter kmetijskih proizvodov:

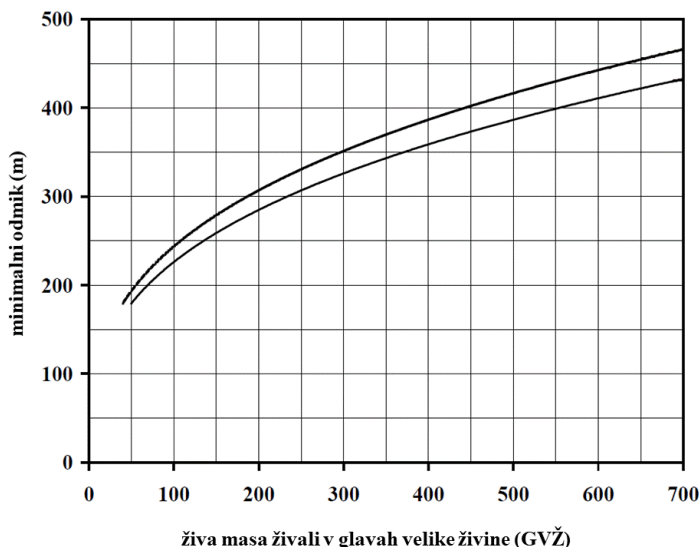
7.1 naprave za intenzivno rejo:

Minimalni odmik:

Pri gradnji naprav je treba upoštevati minimalne odmike od najbližjega obstoječega ali v prostorskem izvedbenem aktu predvidenega stanovanjskega območja ob upoštevanju žive mase živali v glavah velike živine.

Odmik je lahko manjši, če so z ukrepi na primarni strani zmanjšane emisije snovi, ki povzročajo vonj, ali če se odpadni plin, vsebujoč vonj, obdeluje v napravi za čiščenje odpadnih plinov. Zmanjšanje minimalnega odmika, pogojeno z zmanjšanjem emisij snovi, ki povzročajo vonj, je treba določiti s pomočjo primernega modela za izračun širjenja vonja, katerega primernost je treba dokazati pristojnemu organu.

Krivulja minimalnega odmika (zgornja krivulja predstavlja minimalni odmik za rejo perutnine, spodnja krivulja pa minimalni odmik za prašičerejo.)

Živa masa živali v glavah velike živine se določi z uporabo predpisov s področja kmetijstva.

Pri gradnji novih naprav je treba upoštevati minimalni odmik vsaj 150 m od rastlin, občutljivih na dušik (npr. drevesnice, kulturne rastline), in ekosistemov (npr. resava, barje, gozd).

Gradbene in operativne zahteve:

Praviloma je pri novih napravah treba izvesti naslednje gradbene in obratovalne ukrepe:

- najvišja možna stopnja čistoče in suhosti v hlevu. To vključuje ohranjanje čistoče in suhosti v staji, na površinah za iztrebljanje, gibanje in ležanje, na hodnikih, inštalaciji in v okolici hleva. Izgubo vode za napajanje je treba preprečiti z napajalno tehniko z majhnimi izgubami,
- količina krme za živino se odmeri tako, da so ostanki minimalni; ostanke je treba redno odstranjevati iz hleva. Pokvarjeno ali neuporabno krmo ali njene ostanke ni dovoljeno skladiščiti na prostem. Če se za krmljenje uporablja krma z močnim vonjem (npr. ostanke hrane, sirotka), je le-to treba skladiščiti v zaprtih ali pokritih posodah,
- krmljenje mora biti prilagojeno potrebam živali po hranilnih snoveh,
- primerna klima v hlevu. Pri hlevih s prisilnim prezračevanjem je treba upoštevati standarde tehnike. Razvod odzračevalnih cevi mora biti prilagojen danostim lokacije. Naravno prezračevani hlevi naj bodo po možnosti obrnjeni tako, da je strešno slame pravokotno na glavno smer vetra, hlevi pa naj omogočajo prost pretok zraka in naj imajo na čelni strani dodatne prezračevalne odprtine. Pri postopku s trdnim hlevskim gnojem je treba uporabiti zadostno količino stelje, ki zmanjšuje emisije vonja. Stelja mora biti suha in čista. Gnojišče za skladiščenje trdega gnoja z vsebnostjo suhe mase pod 25 % je treba urediti na za vodo neprepustni betonski plošči po standardu tehnike ali na primerljivem primernem tesnilnem materialu. Zbrano gnojnico je treba speljati v brezodtočni vsebnik. Da bi zmanjšali emisije, pogojene z vetrom, je gnojišče treba s treh strani obdati z zidom in ga urediti na čim manjši površini,
- za zmanjšanje emisij vonja iz hleva je treba pri sistemih z gnojevko zbirajoče se iztrebke in urin kontinuirano ali v kratkih časovnih razmakih transportirati do skladišča za gnojevko. Med hlevom in zunaj ležečimi kanali in cisternami za gnojevko je treba vgraditi smradno zaporo,
- naprave za skladiščenje in pretovarjanje tekočih organskih gnojil je treba namestiti v skladu s standardi tehnike. Pri vmesnem skladiščenju gnojevke v hlevu (v kleti za skladiščenje gnojevke) je treba zmogljivost vmesnega skladišča določiti tako, da je v primeru odsesavanja pod površino tal maksimalni nivo polnjenja vmesnega skladišča do 50 cm pod betonsko rešetko; sicer zadostuje 10 cm. Pri odsesavanju pod površino tal je treba hlevski zrak odsesavati z majhno hitrostjo (maks. 3 m/s) neposredno izpod perforiranih tal,
- skladiščenje tekočega gnoja (zunaj hleva) mora potekati v zaprtih vsebnikih ali pa je treba uporabiti druge enakovredne ukrepe za zmanjševanje emisij, ki dosegajo stopnja zmanjšanja emisij glede na odprte vsebnike brez pokrova najmanj 80 % emisije snovi z močnim vonjem in amoniaka. Umetne plavajoče sloje je treba v primeru njihovega uničenja zaradi mešanja ali praznjenja po zaključku del nemudoma vrniti v funkcionalno stanje. Dodaten pokrov ni potreben, če se na površju izoblikuje naraven plavajoči zaščitni sloj,
- skladiščne zmogljivosti za tekoča organska gnojila, ki služijo kot gnojilna sredstva v lastni napravi, je treba določiti tako, da bodo zadostovale za najmanj šest mesecev ob upoštevanju dodatnega volumna za padavinsko vodo in vodo za čiščenje; dodatni volumen za padavinsko vodo lahko odpade, če je s pomočjo primerne pokrova zagotovljeno, da voda ne more zaiti v vsebnik. Za tekoča organska gnojila, ki se posredujejo tretjim osebam v nadaljnjo rabo, je treba dokazati, da sta njihovo skladiščenje in raba v skladu z določili;

Za naprave za rejo ali vzrejo perutnine veljajo naslednje dodatne zahteve:

- pri reji v kletkah je treba predvideti sušenje ali zračenje traku, kamor padajo iztrebki (stopnja suhosti najmanj 60 %). Posušene perutninske iztrebke je treba skladiščiti tako, da je izpostavljenost vlagi (npr. zaradi dežja) na območju naprave izključena. Pri prosti reji perutnine je treba napravo in pripadajoče zunanje površine dimenzionirati in urediti tako, da hranilne snovi v perutninskih iztrebkih ne bodo imele škodljivih vplivov na okolje, še posebej v zvezi z zaščito tal in voda;

Uredba o emisiji snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev, Uradni list RS, št. 17/18, 59/18, 44/22 – ZVO-2 in 99/22.

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina)

(1) Ta uredba v skladu z Direktivo (EU) 2015/2193 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o omejevanju emisij nekaterih onesnaževal iz srednje velikih kurilnih naprav v zrak (UL L št. 313 z dne 28. 11. 2015, str. 1) določa pravila za nadzor nad emisijami žveplovega dioksida, dušikovih oksidov in prahu ter pravila za monitoring emisij ogljikovega oksida iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev.

(2) Ta uredba za srednje kurilne naprave, plinske turbine in nepremične motorje določa tudi ukrepe v zvezi z zmanjševanjem emisij snovi v zrak, zahteve za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja in zahteve za vpis v evidenco naprav.

2. člen

(uporaba)

(1) Določbe te uredbe se uporabljajo za srednje kurilne naprave z vhodno toplotno močjo, enako ali večjo od 1 MW in manjšo od 50 MW, ne glede na to, ali je uporabljeno gorivo trdno, tekoče ali plinasto, in ne glede na to, ali gre za pripravo tople vode, pare ali vročega olja, posredno sušenje ali druge postopke obdelave predmetov ali materiala, razen za kurilne naprave:

1. iz predpisa, ki ureja sežigalnice odpadkov in naprave za sosežig odpadkov;

2. z vhodno toplotno močjo, večjo od 15 MW, ki se z upoštevanjem agregacijskega pravila iz predpisa, ki ureja mejne vrednosti emisije snovi v zrak iz velikih kurilnih naprav, štejejo za velike kurilne naprave;

3. na kmetijah s skupno vhodno toplotno močjo, ki je enaka ali manjša od 5 MW, ki kot gorivo uporabljajo izključno nepredelan perutninski gnoj iz točke a 9. člena Uredbe (ES) št. 1069/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1774/2002 (Uredba o živalskih stranskih proizvodih) (UL L št. 300 z dne 14. 11. 2009, str. 1);

4. pri katerih se plinasti produkti zgorevanja uporabljajo neposredno v proizvodnem procesu, predvsem pri neposrednem segrevanju, sušenju ali drugih postopkih obdelave predmetov ali materiala;

5. pri katerih se plinasti produkti zgorevanja uporabljajo za neposredno plinsko ogrevanje zaprtih prostorov za izboljšanje delovnih razmer;
6. namenjene naknadnemu zgorevanju zaradi čiščenja odpadnih plinov iz industrijskih procesov s sežiganjem, če ne obratujejo kot samostojne kurilne naprave;
7. za pogon vozil ali plovil;
8. za regeneracijo katalizatorjev iz kreking procesov;
9. za pretvorbo vodikovega sulfida v žveplo;
10. ki se kot reaktorji uporabljajo v kemični industriji;
11. za pridobivanje koksa;
12. ki so rekuperatorji toplote pri plavžih;
13. ki se uporabljajo kot krematoriji za upepelitev pokojnikov v skladu z zakonom, ki ureja pogrebno in pokopališko dejavnost;
14. ki so kotli za predelavo v obratih za proizvodnjo papirne kaše;
15. ki za proizvodnjo energije v rafinerijah mineralnega olja in plina uporabljajo samo trdna, tekoča ali plinasta rafinerijska goriva iz faze destilacije in pretvorbe pri rafiniranju surove nafte, vključno z rafinerijskim gorivnim plinom, sinteznim plinom, rafinerijskimi olji in naftnim koksom, ali rafinerijska goriva skupaj z drugimi gorivi;
16. ki se uporabljajo za raziskovalne ali razvojne dejavnosti, povezane s kurilnimi napravami.

(2) Določbe te uredbe se uporabljajo tudi za plinske turbine in nepremične motorje z vhodno toplotno močjo, manjšo od 50 MW, ne glede na to, ali je uporabljeno gorivo tekoče ali plinasto, in ne glede na to, ali gre za pridobivanje električne energije ali toplote ali za opravljanje mehanskega dela, razen za:

1. nepremične motorje, katerih efektivna moč je manjša ali enaka 560 kW in za katere je izdano potrdilo o tipski odobritvi, iz katerega je razvidno, da so emisije snovi v zrak v skladu z zahtevami predpisa, ki ureja emisije plinastih onesnaževal in delcev iz motorjev z notranjim zgorevanjem, namenjenih za vgradnjo v necestne premične stroje;
 2. plinske turbine in motorje, ki se uporabljajo za pogon vozil, plovil ali zrakoplovov;
 3. plinske turbine in nepremične motorje za proizvodnjo energije v rafinerijah mineralnega olja in plina, ki uporabljajo samo tekoča ali plinasta rafinerijska goriva iz faze destilacije in pretvorbe pri rafiniranju surove nafte, vključno z rafinerijskim gorivnim plinom, sinteznim plinom in rafinerijskimi olji, ali rafinerijska goriva skupaj z drugimi gorivi;
 4. plinske turbine z vhodno toplotno močjo, večjo od 15 MW, in nepremične motorje z vhodno toplotno močjo, večjo od 15 MW, ki se z upoštevanjem agregacijskega pravila iz predpisa, ki ureja mejne vrednosti emisije snovi v zrak iz velikih kurilnih naprav, štejejo za velike kurilne naprave;
 5. plinske turbine in nepremične motorje, ki se uporabljajo za raziskovalne ali razvojne dejavnosti, povezane s turbinami in motorji.
- (3) Določbe te uredbe se uporabljajo tudi za združevanje več srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev v eno napravo v skladu z 10. členom te uredbe, če je skupna vhodna toplotna moč te naprave enaka ali večja od 50 MW, razen če tako napravo sestavlja kurilna naprava iz 2. točke prvega odstavka tega člena ali plinska turbina ali motor iz 4. točke prejšnjega odstavka.

(4) Za vprašanja o emisiji snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev, ki niso urejena s to uredbo, se uporablja predpis, ki ureja emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

(5) Za vprašanja glede obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev, ki niso urejena s to uredbo, se uporablja predpis, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter pogoje za njegovo izvajanje.

3. člen

(pojmi)

Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, imajo naslednji pomen:

1. biomasa so:
 - proizvodi iz katerih koli rastlin iz kmetijstva ali gozdarstva, ki se z namenom izkoriščanja vsebovane energije uporabljajo kot gorivo,
 - rastlinski odpadki iz kmetijstva in gozdarstva,
 - rastlinski odpadki iz živilskopredelovalne industrije, če se pridobljena toplota izkoristi,
 - odpadna rastlinska vlakna iz proizvodnje celuloze in iz proizvodnje papirja iz celuloze, če se sosežigajo na kraju proizvodnje in se pridobljena toplota izkoristi,
 - odpadna pluta,
 - lesni odpadki, razen tistih, ki zaradi obdelave lesa z zaščitnimi sredstvi in premazi lahko vsebujejo halogenirane organske spojine ali težke kovine in so predvsem odpadki pri graditvi ali rušenju objektov;
2. dimni plini so odpadni plini iz srednje kurilne naprave, plinske turbine in nepremičnega motorja, ki so onesnaženi s snovmi v trdnem, tekočem ali plinastem stanju;
3. dimno število je merilo za sajavost dimnih plinov, ki se ugotavlja na podlagi stopnje potemnelosti filtrirnega papirja. Potemnelost filtrirnega papirja se primerja z lestvico desetih polj različne intenzitete počrnelosti od popolnoma bele na prvem polju lestvice do popolnoma črne na desetem polju lestvice, pri čemer se ugotavlja, kateri stopnji v lestvici je počrnelost najbližja. Dimno število se meri pri tekočem in plinastem gorivu;
4. dizelski motor je motor, ki deluje na osnovi Dieslovega cikla in za izgorevanje goriva uporablja kompresijski vžig;
5. dušikovi oksidi (v nadaljnjem besedilu: NO_x) sta dušikov oksid in dušikov dioksid, izražena kot dušikov dioksid (NO₂);
6. emisija snovi v zrak je izpust snovi iz srednje kurilne naprave v zrak (v nadaljnjem besedilu: emisija snovi);
7. gorivo je katera koli trdna, tekoča ali plinasta gorljiva snov;
8. kurišče je del kurilne naprave, v kateri zgoreva gorivo;
9. motor na dve gorivi je motor, ki uporablja kompresijski vžig in deluje na osnovi Dieslovega cikla pri zgorevanju tekočih goriv ter na osnovi Ottovega cikla pri zgorevanju plinastih goriv;
10. naprava je srednja kurilna naprava, plinska turbina in nepremični motor;
11. naprava s kombinirano kurjavo je naprava, v kateri lahko izmenično zgorevata dve ali več vrst goriva;
12. naprava z mešano kurjavo je naprava, v kateri hkrati zgorevata dve ali več vrst goriva;
13. naravni les je les, ki je obdelan samo mehansko;
14. nepremični motor je motor z notranjim zgorevanjem, ki s tem, da gorivo zgoreva v enem ali več valjih z izmenično delujočimi bati, pretvarja toploto v mehansko delo z vrtenjem gredi (v nadaljnjem besedilu: motor). Motor je lahko plinski motor, dizelski motor ali motor na dve gorivi;

15. nova srednja kurilna naprava, turbina ali motor je srednja kurilna naprava, turbina ali motor, ki ni obstoječa srednja kurilna naprava, turbina ali motor;
16. odvodnik je del naprave, namenjen za nadzorovano izpuščanje odpadnih plinov iz naprave v zrak;
17. obratovalne ure so čas, izražen v urah, ko kurilna naprava obratuje in izpušča v zrak emisije, razen obdobja zagona in zaustavitve;
18. obstoječa srednja kurilna naprava, turbina ali motor je srednja kurilna naprava, turbina ali motor, ki je začel obratovati pred 20. decembrom 2018 ali za katerega je bilo izdano dovoljenje pred 19. decembrom 2017 v skladu s predpisom, ki ureja vrsto dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, ali predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, pod pogojem, da je začel obratovati najpozneje 20. decembra 2018;
19. območje degradiranega okolja je del ozemlja Republike Slovenije, določen v predpisu, ki ureja kakovost zunanjega zraka, in ki je v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, določeno kot degradirano okolje zaradi onesnaženosti zraka;
20. odpadki so odpadna snov ali predmet v skladu s predpisom, ki ureja odpadke;
21. plinska turbina je rotacijski stroj, ki pretvarja toploto v mehansko delo in je sestavljen predvsem iz kompresorja, gorilnika za zgorevanje goriva in turbine (v nadaljnjem besedilu: turbina). Turbina lahko obratuje v odprtem ciklu, kombiniranem ciklu ali v soproizvodnji, vse z dopolnilnim kurjenjem ali brez;
22. plinski motor je motor, ki deluje na osnovi Ottovega cikla in za izgorevanje goriva uporablja prisilni vžig;
23. plinsko olje je plinsko olje, kot ga določa predpis, ki ureja fizikalno-kemijske lastnosti tekočega goriva;
24. prah so delci katere koli oblike, zgradbe ali gostote, razpršeni v plinasti fazi pri pogojih na točki vzorčenja, ki se lahko po reprezentativnem odvzemu vzorca dimnega plina za analizo zberejo s filtriranjem pri določenih pogojih in ki po sušenju pri določenih pogojih ostanejo pred filtrom ali na filtru;
25. srednja kurilna naprava je tehnična naprava, v kateri goriva oksidirajo z namenom, da se nastala toplota uporabi, kot npr. kondenzacijski, nizkotemperaturni, toplovodni, vročevodni in parni kotli ter generatorji toplega ali vročega zraka (v nadaljnjem besedilu: kurilna naprava);
26. težko kurilno olje je težko kurilno olje, kot ga določa predpis, ki ureja fizikalno-kemijske lastnosti tekočih goriv;
27. vhodna toplotna moč naprave je toplotna moč, izračunana na podlagi kurilne vrednosti goriva in količine goriva, ki pri trajnem pogonu naprave lahko zgori v časovni enoti (v nadaljnjem besedilu: toplotna moč). Kurilna vrednost se opredeli za vsako gorivo posebej;
28. zemeljski plin je naravni plin v obliki metana z največ 20 volumskih odstotkov nečistoč in drugih sestavin.

II. OKOLJEVARSTVENO DOVOLJENJE IN EVIDENCA NAPRAV

4. člen

(okoljevarstveno dovoljenje)

(1) Upravitelj mora za obratovanje naprave pridobiti okoljevarstveno dovoljenje, če je naprava:

– tudi naprava iz predpisa, ki ureja emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, za katero je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje;

– **del dejavnosti, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega iz predpisa, ki ureja vrsto dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega.**

(2) Upravitelj mora za obratovanje naprave pridobiti okoljevarstveno dovoljenje tudi, če želi uveljavljati odstopanja od mejnih vrednosti emisij oziroma obratovalnega monitoringa iz tretjega odstavka 14. člena, 23. in 25. člena te uredbe.

(3) Če mora upravitelj pridobiti okoljevarstveno dovoljenje v skladu s predpisoma iz prvega odstavka tega člena, se zahteve te uredbe upoštevajo pri izdaji okoljevarstvenega dovoljenja. Za vprašanja glede pogojev za obratovanje, vloge, vsebine dovoljenja, obsega obratovalnega monitoringa, ki niso posebej urejena s to uredbo, se uporabljajo zahteve predpisov iz prvega odstavka tega člena.

(4) Če naprava pridobi okoljevarstveno dovoljenje v skladu s tem členom, se ne vpiše v evidenco naprav iz 6. člena te uredbe oziroma se po uradni dolžnosti iz nje izbriše.

(5) V javni evidenci upraviteljev, ki imajo okoljevarstveno dovoljenje, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za okolje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), se posebej prikažejo okoljevarstvena dovoljenja za naprave po tej uredbi.

5. člen

(vsebina in vloga za okoljevarstveno dovoljenje)

(1) Vloga za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja iz prejšnjega člena vsebuje tudi:

– opis naprave, vključno s toplotno močjo naprave;

– podatek o vrsti naprave (kurilna naprava, turbina, motor na dve gorivi, dizelski motor, plinski motor);

– podatek o vrsti goriva (trdna biomasa, drugo trdno gorivo, plinsko olje, drugo tekoče gorivo razen plinskega olja, zemeljski plin, drugo plinasto gorivo razen zemeljskega plina);

– podatek o deležu vrste goriva iz prejšnje alineje, ki se ali se bo povprečno uporabljala v daljšem obdobju za kurilne naprave s kombinirano kurjavo in kurilne naprave z mešano kurjavo;

– podatek o sektorju dejavnosti naprave ali industrijskega kompleksa, kjer se ta naprava uporablja, kot je določen s šifro NACE v skladu z Uredbo (ES) št. 1893/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o uvedbi statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Revizija 2 in o spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 3037/90 kakor tudi nekaterih uredb ES o posebnih statističnih področjih (UL L št. 393 z dne 30. 12. 2006, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1893/2006);

– podatek o pričakovanem številu obratovalnih ur naprave na leto in povprečni obremenitvi naprave.

(2) Vlogi iz prejšnjega odstavka je treba priložiti:

– izjavo upravitelja, da naprava, ki obratuje občasno, ne bo obratovala več ur, kot je določeno v 25. členu te uredbe;

– opis tehničnih in gradbenih gabaritov s pripadajočimi stroški, ki omogočajo ministrstvu oceno stroškov ob namestitvi novih naprav iz prvega odstavka 10. člena te uredbe glede izpusta dimnih plinov skozi skupni odvodnik;

– podatek o datumu začetka obratovanja naprave, ali če natančen datum začetka obratovanja ni znan, dokazilo, da je naprava začela obratovati pred 20. decembrom 2018.

(3) Primer obrazca vloge za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja objavi ministrstvo v elektronski obliki na svojih spletnih straneh. Vloga za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja se vloži pisno.

(4) Okoljevarstveno dovoljenje zaradi emisij iz naprav po tej uredbi vsebuje podatke iz prvega odstavka tega člena in naslednje podatke:

- datum začetka obratovanja naprave;
- določitev mejnih vrednosti emisij;
- določitev posebnih zahtev po tej uredbi;
- določitev ukrepov za zmanjševanje emisij snovi po tej uredbi;
- obveznosti upravljavca v zvezi z izvajanjem monitoringa in poročanjem ministrstvu o njem.

6. člen

(evidenca naprav)

(1) Če upravljavcu kurilne naprave, turbine s toplotno močjo, enako ali večjo od 1 MW, in motorja s toplotno močjo, enako ali večjo od 1 MW, ni treba pridobiti okoljevarstvenega dovoljenja iz 4. člena te uredbe, se naprava vpiše v evidenco naprav.

(2) Ministrstvo vpiše napravo iz prejšnjega odstavka v evidenco naprav na podlagi prijave upravljavca za vpis v evidenco naprav.

(3) Prijava za vpis v evidenco naprav vsebuje vse podatke in opise iz petega odstavka tega člena. Potrdilo o vpisu v evidenco naprav se pridobi iz te spletne aplikacije.

(4) Prijava za vpis v evidenco naprav se izpolni v spletni aplikaciji ministrstva, ki je dostopna na spletnem naslovu <http://www.arso.gov.si/zrak/>.

(5) V evidenci naprav ministrstvo vodi podatke o:

- firmi oziroma imenu in sedežu upravljavca naprave ter o kraju naprave;
- toplotni moči naprave;
- vrsti naprave (kurilna naprava, turbina, motor na dve gorivi, dizelski motor, plinski motor);
- vrsti goriva (trdna biomasa, drugo trdno gorivo, plinsko olje, drugo tekoče gorivo razen plinskega olja, zemeljski plin, drugo plinasto gorivo razen zemeljskega plina);
- deležu vrste goriva iz prejšnje alineje, ki se ali se bo povprečno uporabljala v daljšem obdobju za kurilne naprave s kombinirano kurjavo in kurilne naprave z mešano kurjavo;
- datumu začetka obratovanja naprave, ali če natančen datum začetka obratovanja ni znan, dokazilu, da je naprava začela obratovati pred 20. decembrom 2018;
- sektorju dejavnosti naprave ali industrijskega kompleksa, kjer se ta naprava uporablja, kot je določen s šifro NACE v skladu z Uredbo 1893/2006;
- pričakovanem številu obratovalnih ur naprave na leto in povprečni obremenitvi naprave.

7. člen

(sprememba in izbris iz evidence naprav)

(1) Upravljavec ministrstvu prijavi spremembo podatkov iz petega odstavka 6. člena te uredbe in namero prenehanja obratovanja naprave iz prvega odstavka 6. člena te uredbe pred izvedeno spremembo ali prenehanjem obratovanja naprave.

(2) Ministrstvo podatke o spremembah iz prejšnjega odstavka vpiše v evidenco naprav v skladu s prejšnjim členom.

(3) Ministrstvo izbriše napravo iz evidence naprav, če upravljavec prijavi namero prenehanja obratovanja naprave ali za napravo pridobi okoljevarstveno dovoljenje iz 4. člena te uredbe.

8. člen

(podatki o napravah)

(1) Ministrstvo zbere in prikaže na svoji spletni strani skupaj tudi podatke o napravah iz 5. člena te uredbe iz evidence okoljevarstvenih dovoljenj in podatke o napravah iz 6. člena te uredbe iz evidence naprav, kot so določeni v petem odstavku 6. člena te uredbe.

(2) Ministrstvo posodobi prikaz na spletni strani iz prejšnjega odstavka v 30 dneh od dneva izdaje okoljevarstvenega dovoljenja iz 5. člena te uredbe ter dneva prijave iz 6. in 7. člena te uredbe.

III. POSEBNE ZAHTEVE

9. člen

(ostanki iz biomase)

(1) V napravah se kot gorivo lahko uporabljajo lesni ostanki, ki nastajajo pri obdelavi in predelavi lesa ter proizvodnji pohištva, kot so barvan ali lakiran les, iverne in vlaknene plošče ter drugi lepljeni izdelki (v nadaljnjem besedilu: lesni ostanki), in ostanki rastlinskega izvora iz proizvodnje in obdelave celuloze, papirja in kartona ter proizvodnje živil in pijač (v nadaljnjem besedilu: rastlinski ostanki), če vsebnost katere koli nevarne snovi v teh ostankih ne presega mejne vrednosti onesnaževala za več kot 25 % in so pri tem vsebnosti drugih onesnaževal znotraj predpisanih mejnih vrednosti za biomasne ostanke iz priloge, ki je sestavni del te uredbe.

(2) Upravljavec, ki daje na trg lesne ostanke in rastlinske ostanke ali jih uporablja kot gorivo na mestu nastanka, mora zagotoviti izvajanje meritev nevarnih snovi v teh ostankih.

(3) Meritev nevarnih snovi v lesnih ostankih in rastlinskih ostankih se mora opraviti:

- pred prvo uporabo ali dajanjem na trg in
- v 30 dneh od uvedbe novega ali spremembe obstoječega tehnološkega procesa proizvodnje lesnih izdelkov, ki vključuje nove vhodne lesne materiale, predhodno že obdelane s kemičnimi sredstvi, ali drugačne sestavine lepil, premazov in drugih kemičnih sredstev za pripravo ali zaščito lesa, ki se uporabljajo pri obdelavi lesa in proizvodnji pohištva, ali
- v 30 dneh od uvedbe novega ali spremembe obstoječega tehnološkega procesa proizvodnje in obdelave celuloze, papirja in kartona ter proizvodnje živil in pijač, posledica česar je drugačna kemična sestava rastlinskih ostankov.

(4) Meritve nevarnih snovi iz prejšnjega odstavka lahko izvaja le pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki je za to akreditiran po standardu SIST EN ISO/IEC 17025 za določanje onesnaževal iz priloge te uredbe.

(5) Upravljavalec iz drugega odstavka tega člena mora poročilo o rezultatih opravljenih meritev nevarnih snovi iz prejšnjega odstavka hraniti najmanj pet let in ministrstvu ali pristojnemu inšpektorju na zahtevo omogočiti vpogled vanje.

(6) Ne glede na določbi prvega in drugega odstavka tega člena ni treba izvajati meritev:

- nevarnih snovi v lesnih ostankih in rastlinskih ostankih, ki izvirajo izključno iz mehanske obdelave,
- pentaklorofenola v rastlinskih ostankih iz proizvodnje živil in pijač.

(7) Če vsebnost nevarnih snovi v lesnih ostankih in rastlinskih ostankih preseže mejne vrednosti, ki so določene v prvem odstavku tega člena, se ti ostanki štejejo za odpadke in mora biti za njihovo uporabo pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje v skladu s predpisom, ki ureja odpadke.

10. člen

(združevanje več naprav v eno napravo)

(1) Ob namestitvi dveh ali več kurilnih naprav ali turbin s toplotno močjo, enako ali večjo od 1 MW, ali motorjev s toplotno močjo, enako ali večjo od 1 MW, ki niso določene v 2. točki prvega odstavka 2. člena in 5. točki drugega odstavka 2. člena te uredbe, se kombinacija teh naprav šteje kot ena naprava, pri čemer se njihove toplotne moči seštevajo za namen določitve skupne toplotne moči naprave, če se dimni plini teh naprav izpuščajo skozi skupni odvodnik ali po oceni ministrstva tak odvod dimnih plinov ne bi povečal cene siceršnje namestitve posamičnih odvodnikov za več kot 100 %.

(2) Za kombinacijo naprav iz prejšnjega odstavka se za vse naprave upošteva mejna vrednost emisije, kot je določena za skupno toplotno moč naprave. Če kombinacija naprav iz prejšnjega odstavka preseže skupno toplotno moč 50 MW, se za vse naprave upošteva mejna vrednost emisije, kot je določena glede na uporabljeno gorivo in vrsto naprave s toplotno močjo 50 MW.

IV. MEJNE VREDNOSTI EMISIJE SNOVI

11. člen

(uporaba mejnih vrednosti emisije snovi)

(1) Mejne vrednosti emisij so izražene kot masa snovi na prostornino dimnih plinov pri temperaturi 273,15 K in tlaku 101,3 kPa ter po korekciji za vsebnost vodnih hlapov v mg/m^3 pri vsebnosti kisika v dimnih plinih, izraženo v volumnskih odstotkih, ki znaša:

- 6 % za kurilne naprave na trdna goriva,
- 3 % za kurilne naprave na tekoča in plinasta goriva,
- **15 % za turbine in motorje.**

(2) Pri uporabi goriv v napravah, za katere ni treba pridobiti okoljevarstvenega dovoljenja v skladu s predpisom, ki ureja emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, se zanje ne uporabljajo mejne vrednosti za:

- anorganske delce,
- anorganske snovi v plinastem stanju,
- organske snovi,
- rakotvorne snovi,
- vlakna,
- mutagene snovi,
- dioksine in furane.

(3) Ne glede na določbo četrtega odstavka 2. člena te uredbe in prejšnji odstavek se mejna vrednost emisij za organske snovi določa samo za:

- celotni organski ogljik iz 13. in 29. člena te uredbe,
- formaldehid iz 18., 19. in 35. člena te uredbe.

12. člen

(naprave z mešano in kombinirano kurjavo)

(1) Za napravo z mešano kurjavo se izračuna mejna vrednost emisije na naslednji način:

- uporabi se mejna vrednost emisij, ki veljajo za posamezno vrsto goriva glede na toplotno moč naprave;
- za vsako gorivo posebej se izračuna utežena mejna vrednost emisij kot zmnožek mejne vrednosti emisij iz prejšnje alineje in deleža toplotne moči, ki jo pri zgorevanju prispeva posamezno gorivo;
- seštevajo se utežene mejne vrednosti emisij iz prejšnje alineje.

(2) Za kurilno napravo s kombinirano kurjavo veljajo mejne vrednosti emisije snovi za tisto gorivo, ki trenutno zgoreva. Pri preklopu obratovanja kurišča s trdnega goriva na plinasto ali tekoče veljajo še štiri ure po preklopu mejne vrednosti za trdno gorivo.

18. člen

(mejne vrednosti emisije snovi za motorje na tekoče gorivo)

(1) Za obstoječe in nove motorje s toplotno močjo, manjšo od 1 MW, ki uporabljajo tekoče gorivo, je mejna vrednost za:

1. prah 8 mg/m^3 ;

2. CO 115 mg/m^3 ;

3. NO_x:

– 375 mg/m^3 za motorje na kompresijski vžig s toplotno močjo, enako ali manjšo od 3 MW,

– 190 mg/m^3 za motorje na kompresijski vžig s toplotno močjo, enako ali večjo od 3 MW,

– 95 mg/m^3 za štiritaktne motorje na prisilni vžig,

– 300 mg/m^3 za dvotaktne motorje na prisilni vžig;

4. formaldehid 25 mg/m^3 pri uporabi odpadnega mineralnega ali jedilnega olja.

(2) Za nove motorje s toplotno močjo, enako ali večjo od 1 MW, ki uporabljajo tekoče gorivo, je mejna vrednost za:

1. prah:

– 10 mg/m^3 za motorje s toplotno močjo, večjo od 5 MW, pri uporabi goriva, ki ni plinsko olje,

– 20 mg/m^3 za motorje s toplotno močjo, enako ali manjšo od 5 MW, pri uporabi goriva, ki ni plinsko olje;

2. CO 115 mg/m³;

3. NO_x:

– 225 mg/m³ za dizelske motorje s toplotno močjo, enako ali manjšo od 20 MW, pri vrtilni hitrosti, enaki ali manjši od 1200 vrt/min, pri uporabi goriva, ki ni plinsko olje, in za motorje na dve gorivi med uporabo tekočega goriva,

– 190 mg/m³ za dizelske motorje s toplotno močjo, večjo od 20 MW, pri vrtilni hitrosti, enaki ali manjši od 1200 vrt/min, pri uporabi goriva, ki ni plinsko olje, in za motorje, ki niso motorji na dve gorivi, med uporabo tekočega goriva;

4. SO₂ 120 mg/m³ pri uporabi goriva, ki ni plinsko olje.

V. UKREPI ZA ZMANJŠEVANJE EMISIJ SNOVI

20. člen

(izpuščanje dimnih plinov)

(1) Upravljavec naprave mora zagotoviti izpuščanje dimnih plinov v okolje samo skozi odvodnik.

(2) Upravljavec kurilne naprave, turbine s toplotno močjo, enako ali večjo od 1 MW, in motorja s toplotno močjo, enako ali večjo od 1 MW, mora zagotoviti, da se pri načrtovanju in izračunu potrebne višine odvodnika upoštevajo določbe predpisa, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaženja.

21. člen

(neskladnost naprav z mejnimi vrednostmi emisije snovi)

(1) Upravljavec naprave mora v primeru okvare naprave, ki ima za posledico izpust emisije snovi prek mejnih vrednosti, sprejeti potrebne ukrepe, s katerimi zagotovi, da so emisije snovi v čim krajšem času znotraj mejnih vrednosti.

(2) Upravljavec naprave mora zagotoviti, da sta obdobji zagona in ustavitve naprave čim krajši.

(3) Upravljavec kurilne naprave, turbine s toplotno močjo, enako ali večjo od 1 MW, in motorja s toplotno močjo, enako ali večjo od 1 MW, mora vsako okvaro naprave, ki ima za posledico izpust emisije snovi prek mejnih vrednosti, najpozneje v 48 urah prijaviti inšpektorju, pristojnemu za varstvo okolja.

22. člen

(neskladnost kurilnih naprav pri uporabi naprav za čiščenje dimnih plinov)

(1) Ne glede na prvi odstavek prejšnjega člena lahko kurilne naprave, ki imajo vgrajene naprave za razžveplanje dimnih plinov, naprave za zmanjševanje emisije prahu, naprave za zmanjševanje anorganskih halogenskih spojin v dimnih plinih ali druge tehnike za zmanjševanje emisij, obratujejo z zmanjšano učinkovitostjo ali brez teh naprav v primeru okvare, motnje ali izpada največ 120 ur letno, od tega največ 24 ur nepretrgoma. Vsa stanja, ko je zaradi zmanjšane učinkovitosti ali izpada teh naprav presežena mejna vrednost emisije, mora upravljavec kurilne naprave evidentirati v obratovalni dnevnik v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka mora upravljavec kurilne naprave vsak izpad čistilnih naprav najpozneje v 48 urah prijaviti inšpektorju, pristojnemu za varstvo okolja.

(3) Čas obratovanja iz prvega odstavka tega člena, v katerem je presežena dvakratna mejna vrednost, se upošteva kot čas izpada čistilnih naprav.

VI. OBRATOVALNI MONITORING EMISIJE SNOVI

23. člen

(obratovalni monitoring emisije snovi)

(1) Upravljavec naprave mora zagotoviti izvajanje prvih meritev in obratovalnega monitoringa emisije snovi, ki imajo s to uredbo določene mejne vrednosti, kot:

– izvedbo prvih meritev emisije snovi na kurilni napravi, turbini s toplotno močjo, enako ali večjo od 1 MW, in motorju s toplotno močjo, enako ali večjo od 1 MW, v štirih mesecih po začetku obratovanja;

– izvedbo občasnih meritev emisije snovi na napravi s toplotno močjo, enako ali manjšo od 20 MW, vsaka tri leta;

– izvedbo občasnih meritev emisije snovi na napravi s toplotno močjo, večjo od 20 MW, vsako leto

– izvedbo občasnih meritev emisije CO za kurilne naprave ob pogojih iz petega odstavka 24. člena te uredbe enkrat na leto;

– izvedbo občasnih meritev emisije snovi na kurilni napravi s toplotno močjo, enako ali manjšo od 20 MW, turbini s toplotno močjo, enako ali večjo od 1 MW in enako ali manjšo od 20 MW, ter motorju s toplotno močjo, enako ali večjo od 1 MW in enako ali manjšo od 20 MW, iz 25. člena te uredbe znotraj 1500 ur obratovanja, vendar najmanj enkrat vsakih pet let;

– izvedbo občasnih meritev emisije snovi na napravi s toplotno močjo, večjo od 20 MW, iz 25. člena te uredbe znotraj 500 ur obratovanja, vendar najmanj enkrat vsakih pet let.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se prve meritve in obratovalni monitoring emisije CO izvajajo tudi za kurilne naprave, turbine s toplotno močjo, enako ali večjo od 1 MW, ter motorje s toplotno močjo, enako ali večjo od 1 MW, za katere ni predpisana mejna vrednost emisije CO, izmerjena vrednost pa se navede v poročilu o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu.

(3) Izvajalec obratovalnega monitoringa mora zagotoviti, da se rezultati prvih meritev in obratovalnega monitoringa emisije snovi zapišejo in obdelajo na način, ki omogoča preverjanje skladnosti koncentracij snovi z mejnimi vrednostmi emisij snovi.

(4) Občasne meritve niso potrebne, če ima naprava vgrajene umerjene merilnike emisije snovi za trajno merjenje, ki delujejo nepretrgoma.

(5) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena za kurilne naprave, ki proizvajajo toploto za tehnološke procese ali posredno sušenje ali druge postopke obdelave predmetov ali materiala ali za proizvodnjo elektrike:

– na plinsko olje s toplotno močjo, manjšo od 5 MW, in

– na zemeljski plin ali utekočinjeni naftni plin s toplotno močjo, manjšo od 10 MW,

ni treba zagotavljati prvih meritev in obratovalnega monitoringa v skladu s prvim in šestim odstavkom tega člena, če upravljavec naprave najmanj enkrat letno zagotovi izvedbo meritev in nastavitve zgorovanja, ki jo izvede serviser, ki ga pooblasti proizvajalec naprave. Upravljavec naprave mora potrdilo o opravljenem servisu naprave in meritvi hraniti najmanj šest let.

(6) Upravljavec mora zagotoviti izvedbo prvih meritev v skladu s prvo alinejo prvega odstavka in petim odstavkom tega člena, če se naprava spreminja, posodablja ali nadgrajuje in to lahko vpliva na emisije snovi. Emisije iz take naprave ne smejo preseči mejnih vrednosti emisij, ki so veljavne v času zaključka spremembe, posodobitve ali nadgradnje te naprave.

(7) Za naprave, ki lahko uporabljajo več goriv, se izvajajo prve meritve in občasne meritve med kurjenjem goriva ali mešanice goriv, pri katerih bo verjetno dosežena najvišja raven emisij, in v obdobju, ki predstavlja običajne obratovalne pogoje.

24. člen

(izvajanje trajnih meritev za kurilne naprave)

(1) Za kurilno napravo mora upravljavec naprave glede na vrsto goriva in toplotno moč zagotoviti izvajanje trajnih meritev naslednjih količin:

1. kvalitativno spremljanje emisije prahu z merilniki za nadzor nad prepustnostjo filtra v skladu s standardom SIST EN 15859 za kurilne naprave s toplotno močjo, večjo od 5 MW in enako ali manjšo od 25 MW, pri uporabi trdnega goriva;
2. emisije prahu za kurilne naprave s toplotno močjo, večjo od 25 MW, pri uporabi trdnega goriva;
3. emisije prahu za kurilne naprave s toplotno močjo, večjo od 20 MW, pri uporabi tekočega goriva, razen za plinsko olje, metanol, etanol, neobdelano rastlinsko olje ali metilester iz rastlinskega olja;
4. emisije CO za kurilne naprave s toplotno močjo, večjo od 2,5 MW, pri uporabi trdnega goriva;
5. emisije CO za kurilne naprave pri uporabi tekočega goriva, in sicer:
 - za plinsko olje, metanol, etanol, neobdelano rastlinsko olje ali metilester iz rastlinskega olja, če je toplotna moč kurilne naprave večja od 20 MW,
 - za drugo tekoče gorivo, če je toplotna moč kurilne naprave večja od 10 MW;
6. emisije SO₂ za kurilne naprave pri uporabi premoga, briketov in koksa iz premoga, emulgiranega naravnega bitumna in težkega kurilnega olja, če vsebnost žvepla v gorivu presega en odstotek mase goriva.

(2) Upravljavec kurilne naprave, ki ima vgrajeno sekundarno opremo za zmanjševanje emisij iz prvega odstavka 22. člena te uredbe, mora zagotoviti trajno beleženje neprekinjenega obratovanja sekundarne opreme za zmanjševanje emisij.

(3) Za skladnost emisije snovi z mejnimi vrednostmi za kurilne naprave, na katerih se izvajajo trajne meritve, morajo biti pri vrednotenju rezultatov meritev za obratovalne ure v koledarskem letu izpolnjeni naslednji pogoji:

- nobena validirana mesečna povprečna vrednost ne presega mejnih vrednosti emisij,
- nobena validirana dnevna povprečna vrednost ne presega 110 % mejnih vrednosti emisij,
- pri kurilnih napravah, ki uporabljajo samo premog, nobena validirana dnevna povprečna vrednost ne presega 150 % mejnih vrednosti emisij in
- 95 % vseh validiranih polurnih povprečnih vrednosti v letu ne presega 200 odstotkov mejnih vrednosti emisij.

(4) Validirane povprečne vrednosti iz prejšnjega odstavka se določijo iz veljavnih povprečnih polurnih vrednosti tako, da se od njih odšteje vrednost področja zaupanja v skladu s predpisom, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter pogoje za njegovo izvajanje. Validirane dnevne in mesečne povprečne vrednosti se določijo kot povprečje validiranih polurnih povprečnih vrednosti, pri čemer se ne upoštevajo vrednosti, izmerjene ob zagonu in ustavitvi, ter izmerjene vrednosti pri uporabi težkega kurilnega olja iz tretjega odstavka 14. člena te uredbe.

(5) Pri izvajanju trajnih meritev emisije CO ni treba zagotavljati kalibracije in rednega letnega preizkušanja merilne opreme v skladu s standardom SIST EN 14181 za kurilne naprave s toplotno močjo, večjo od 2,5 MW in enako ali manjšo od 20 MW, pri uporabi trdnega goriva, ki niso odpadki.

25. člen

(občasno obratovanje naprav)

(1) Ne glede na določbe 23. člena in 24. člena te uredbe se trajne meritve ne izvajajo na napravah, ki obratujejo manj kot 500 obratovalnih ur na leto v tekočem povprečju petih let.

(2) Ne glede na mejne vrednosti iz prvega in drugega odstavka 13. člena ter drugega in tretjega odstavka 29. člena te uredbe se pri prvih in občasnih meritvah za kurilne naprave na trdna goriva, ki obratujejo manj kot 500 obratovalnih ur na leto v tekočem povprečju petih let, meri samo emisija prahu, pri čemer se uporabi mejna vrednost:

- 200 mg/m³ za obstoječe kurilne naprave,
- 100 mg/m³ za nove kurilne naprave.

(3) Ne glede na določbe 23. in 24. člena te uredbe se občasne meritve emisij ne izvajajo na turbinah in motorjih ne glede na uporabljeno gorivo ter kurilnih napravah pri uporabi plinskega olja ali plinastega goriva, če obratujejo manj kot 300 ur obratovalnih ur na leto in so namenjene samo za pogon rezervnega ali zasilnega napajanja elektrike.

(4) Upravljavec naprave iz prvega odstavka tega člena mora vsako leto do 31. marca predložiti ministrstvu poročilo o obratovanju naprav za preteklo leto, iz katerega je razvidno, da obratovalni čas v preteklem letu ni presegal omejitve števila obratovalnih ur.

VII. OBVEZNOSTI UPRAVLJAVCA

26. člen

(podatki o obratovanju naprav)

(1) Upravljavec naprave hrani najmanj šest let naslednje podatke o:

- meritvah iz 23. in 24. člena te uredbe;
- vrstah in količini goriva, uporabljenega v napravi;
- obratovalnih urah iz četrtega odstavka prejšnjega člena;
- okvarah, motnjah in sprejetih ukrepih iz prvega odstavka 21. člena in prvega odstavka 22. člena te uredbe.

(2) Upravljavec mora ministrstvu na zahtevo omogočiti vpogled v podatke iz prejšnjega odstavka.

X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE**35. člen****(prilagoditev obstoječih motorjev)**

(1) Upravljaavec obstoječega motorja s toplotno močjo, enako ali večjo od 1 MW, mora prilagoditi njegovo obratovanje v zvezi z mejnimi vrednostmi emisij snovi iz drugega odstavka tega člena:

- do dopolnjenih 27 let od leta izdelave motorja ali
- najpozneje do 1. januarja 2030 za obstoječi motor s toplotno močjo, ki je enaka ali manjša od 5 MW, kar je prej, in
- najpozneje do 1. januarja 2025 za obstoječi motor s toplotno močjo, ki je večja od 5 MW, kar je prej.

(2) Meje vrednosti za obstoječi motor so po rokih iz prejšnjega odstavka za:

1. CO:

- 115 mg/m³ pri uporabi tekočega goriva in plinastega goriva, ki ni odlagališčni plin, bioplin, plin iz čistilnih naprav in rudniški plin,
- 375 mg/m³ za motorje na prisilni vžig s toplotno močjo, manjšo od 3 MW, pri uporabi bioplina in plina iz čistilnih naprav,
- 245 mg/m³ za motorje na prisilni vžig s toplotno močjo, enako ali večjo od 3 MW, pri uporabi bioplina in plina iz čistilnih naprav,
- 750 mg/m³ za motorje na kompresijski vžig s toplotno močjo, manjšo od 3 MW, pri uporabi bioplina,
- 245 mg/m³ za motorje na kompresijski vžig s toplotno močjo, enako ali večjo od 3 MW, pri uporabi bioplina in plina iz čistilnih naprav,
- 245 mg/m³ pri uporabi odlagališčnega plina in za motorje na prisilni vžig pri uporabi rudniškega plina;

2. NO_x:

- 190 mg/m³ za motorje, ki niso dizelski motorji, ki so se začeli izdelovati pred 18. majem 2006, motorji na dve gorivi med uporabo tekočega goriva in motorji s toplotno močjo, enako ali manjšo od 5 MW, pri uporabi plinskega olja,
- 190 mg/m³ za motorje, ki niso dizelski motorji, ki so se začeli izdelovati pred 18. majem 2006, motorji na dve gorivi med uporabo tekočega goriva in motorji s toplotno močjo, enako ali manjšo od 20 MW, pri uporabi tekočega goriva, ki ni plinsko olje,
- 1850 mg/m³ za dizelske motorje, ki so se začeli izdelovati pred 18. majem 2006, in motorje na dve gorivi pri uporabi tekočega goriva,
- 250 mg/m³ za motorje s toplotno močjo, enako ali manjšo od 5 MW, pri uporabi tekočega goriva,
- 225 mg/m³ za motorje s toplotno močjo, enako ali manjšo od 20 MW, pri uporabi tekočega goriva, ki ni plinsko olje,
- 190 mg/m³ za motorje, ki niso motorji na dve gorivi, med uporabo plinastega goriva,
- 380 mg/m³ za motorje na dve gorivi med uporabo plinastega goriva;

3. SO₂:

- 120 mg/m³ pri uporabi tekočega goriva, ki ni plinsko olje,
- 15 mg/m³ pri uporabi plinastega goriva, ki ni zemeljski plin, bioplin in nizkokalorični plin iz koksarn ali nizkokalorični plin iz plavžev v železarski in jeklarski industriji,
- 60 mg/m³ pri uporabi bioplina,
- 65 mg/m³ pri uporabi nizkokaloričnega plina iz plavžev v železarski in jeklarski industriji,
- 130 mg/m³ pri uporabi nizkokaloričnega plina iz koksarn v železarski in jeklarski industriji;

4. formaldehid 25 mg/m³ pri uporabi odpadnega mineralnega in jedilnega olja, odlagališčnega plina, biolina in plina iz čistilnih naprav.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka 19. člena te uredbe se za obstoječe motorje, ki uporabljajo odlagališčni plin, bioplin in plin iz čistilnih naprav ter so bili dani v obratovanje do 15. maja 2010, uporablja mejna vrednost do rokov iz prvega odstavka tega člena za:

1. CO:

- 245 mg/m³ pri uporabi odlagališčnega plina,
- 565 mg/m³ za motorje s toplotno močjo, enako ali večjo od 3 MW, pri uporabi bioplina in plina iz čistilnih naprav,
- 940 mg/m³ za motorje s toplotno močjo, manjšo od 3 MW, pri uporabi bioplina in plina iz čistilnih naprav;

2. NO_x:

- 375 mg/m³ za motorje s toplotno močjo, enako ali večjo od 3 MW,
- 750 mg/m³ za motorje s toplotno močjo, manjšo od 3 MW.

Uredba o emisiji snovi v zrak iz malih kurilnih naprav (Uradni list RS, št. 46/19 in 44/22 – ZVO-2)

I. SPLOŠNE DOLOČBE**1. člen****(vsebina)**

Ta uredba določa za male kurilne naprave (v nadaljnjem besedilu: kurilne naprave):

- gorivo, ki se sme uporabljati v kurilnih napravah,
- vrednotenje emisij snovi v dimnih plinih,
- mejne vrednosti emisij snovi iz kurilnih naprav,
- ukrepe v zvezi z zmanjševanjem emisij snovi v zrak.

2. člen**(uporaba)**

(3) Določbe te uredbe se uporabljajo za izvajanje obratovalnega monitoringa in drugih ukrepov za kurilne naprave z vhodno toplotno močjo, manjšo od 1 MW, ne glede na to, ali je uporabljeno gorivo trdno, tekoče ali plinasto, in ne glede na to, ali gre za pripravo tople vode, pare ali vročega olja, posredno sušenje ali druge postopke obdelave predmetov ali materiala.

(4) Določbe te uredbe se ne uporabljajo za napravo, ki je:

- namenjena sežigu ali sosežigu odpadkov v skladu z določbami predpisa, ki ureja sežigalnice odpadkov in naprave za sosežig odpadkov,
- namenjena dogorevanju zaradi čiščenja odpadnih plinov s sežiganjem, če ne obratuje kot samostojna kurilna naprava,
- plinska turbina ali nepremični motor v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev,
- reaktor za kemijske procese ali
- kurilna naprava, ki v skladu s stanjem tehnike obratuje brez dimovodnih naprav, kot je na primer infrardeči grelnik na plinasto gorivo.

I. UPORABA GORIV V KURILNIH NAPRAVAH

4. člen

(kurilne naprave za ogrevanje prostorov in sanitarne vode)

(1) V kurilni napravi, razen v odprtem kaminu, se lahko uporabljajo:

1. trdno gorivo:

- **naravni les v vseh oblikah (drva, žagovina, kosi, odrezki, lubje, storži);**
- **briketi in peleti iz biomase, ki so razvrščeni po standardu SIST EN ISO 17225 ali drugih primerljivih standardih v kakovostni razred;**
- lesni ostanki, ki nastajajo pri obdelavi in predelavi lesa ter proizvodnji pohištva (barvan ali lakiran les, iverne in vlaknene plošče ter drugi lepljeni izdelki), če vsebnost katere koli nevarne snovi v ostankih ne presega mejne vrednosti onesnaževala za več kot 25 odstotkov in so pri tem vsebnosti ostalih onesnaževal znotraj predpisanih mejnih vrednosti za ostanke iz neonesnažene biomase iz Priloge 2, ki je sestavni del te uredbe ;
- premog ter briketi in koks iz premoga, če masni delež žvepla v gorivu ne presega 1 odstotka;

2. tekoče gorivo:

- plinsko olje v skladu s predpisom, ki ureja fizikalno-kemijske lastnosti tekočega goriva, ki je namenjeno uporabi kot gorivo za ogrevanje;
- biogorivo, ki pri primerljivem zgorevanju ne povzroča višjih emisij kot plinsko olje;

3. plinasto gorivo: utekočinjeni naftni plin in zemeljski plin, vključno z bioplinom, ki pri primerljivem zgorevanju ne povzročata višjih emisij kot zemeljski plin.

(2) Masni delež vode v naravnem lesu in lesnih ostankih iz prejšnjega odstavka mora biti na maso vlažnega lesa manjši od 20 odstotkov, razen če se gorivo uporablja v napravah, ki so po navedbah proizvajalca primerne za gorivo z večjo vsebnostjo vode.

(3) V odprtem kaminu se lahko uporablja samo naravni les v kosih, vključno s skorjo (polena, sekanci, dračje, storži), briketi ali peleti iz biomase.

(4) V kurilni napravi iz prvega odstavka tega člena se lahko uporablja samo tisto gorivo ali goriva, za katera je bila kurilna naprava namensko izdelana.

5. člen

(kurilne naprave za tehnološke procese)

(1) V kurilni napravi, v kateri se proizvaja toplota za soproizvodnjo ali proizvodnjo električne ali mehanske energije, izvajanje tehnoloških procesov (na primer priprava tople vode za tehnološke namene, pare ali vročega olja), posredno sušenje ali druge postopke obdelave predmetov ali materiala, se lahko uporabljajo:

1. trdno gorivo:

- trdna goriva iz 1. točke prvega odstavka prejšnjega člena;
- ostanki biomase rastlinskega izvora iz proizvodnje in obdelave celuloze, papirja in kartona ter proizvodnje živil in pijač (v nadaljnjem besedilu: biomasni ostanki), če vsebnost katere koli nevarne snovi v ostankih ne presega mejne vrednosti onesnaževala za več kot 25 odstotkov in so pri tem vsebnosti ostalih onesnaževal znotraj predpisanih mejnih vrednosti za ostanke iz onesnažene biomase iz Priloge 2 te uredbe;

2. tekoče gorivo:

- tekoča goriva iz 2. točke prvega odstavka prejšnjega člena;
- emulgirani naravni bitumen in težko kurilno olje, če se uporabljata v skladu z določbami predpisa, ki ureja fizikalno-kemijske lastnosti tekočega goriva;

3. plinasto gorivo:

- plinasta goriva iz 3. točke prvega odstavka prejšnjega člena;
- sintezni plin;
- rafinerijski plin;
- nizkokalorični plin iz koksam in nizkokalorični plin iz plavžev v železarski in jeklarski industriji;
- plin iz blata čistilnih naprav, odlagališčni plin in bioplin, ki pri zgorevanju povzroča višje emisije kot zemeljski plin.

(2) Prejšnji odstavek se uporablja tudi za kurilne naprave, pri katerih se del proizvedene toplote uporablja za centralno ogrevanje prostorov stavb ali sanitarne vode.

(3) Ne glede na 1. točko prvega odstavka tega člena se lahko v kurilnih napravah, ki se uporabljajo za ogrevanje stavb za rastlinsko pridelavo, za rejo živali in za spravilo kmetijskih pridelkov ali lesa, uporablja kot gorivo slama.

(4) V kurilni napravi iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena se lahko uporablja samo tisto gorivo ali goriva, za katera je bila kurilna naprava namensko izdelana.

6. člen **(meritev onesnaževal v ostankih)**

(1) Upravljavec, ki uporablja ali daje na trg lesne ostanke iz tretje alineje 1. točke prvega odstavka 4. člena te uredbe in biomasne ostanke iz druge alineje 1. točke prvega odstavka 5. člena te uredbe, mora zagotoviti izvajanje meritev nevarnih snovi v teh ostankih.

(2) Meritev nevarnih snovi v ostankih se mora opraviti:

- pred prvo uporabo ali dajanjem na trg in
- v 30 dneh po uvedbi novega ali spremembi obstoječega tehnološkega procesa proizvodnje lesnih izdelkov, ki vključuje nove vhodne lesne materiale, predhodno že obdelane s kemičnimi sredstvi, ali drugačne sestavine lepil, premazov in drugih kemičnih sredstev za pripravo ali zaščito lesa, ki se uporabljajo pri obdelavi lesa in proizvodnji pohištva, ali
- v 30 dneh po uvedbi novega ali spremembi obstoječega tehnološkega procesa obdelave biomase, posledica česar je drugačna kemična sestava biomasnih ostankov.

(3) Meritev nevarnih snovi iz prejšnjega odstavka lahko izvaja le pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki je za to akreditiran po standardu SIST EN ISO/IEC 17025 za določanje onesnaževal iz Priloge 2 te uredbe.

(4) Upravljavec iz prvega odstavka tega člena mora rezultate opravljenih meritev nevarnih snovi iz drugega odstavka tega člena hraniti najmanj pet let in ministrstvu ali pristojnemu inšpektorju na zahtevo omogočiti vpogled vanje.

(5) Ne glede na določbi prvega in drugega odstavka tega člena ni treba izvajati meritev:

- nevarnih snovi v lesnih ostankih ali biomasnih ostankih, ki izvirajo samo iz mehanske obdelave naravnega lesa;
- pentaklorofenola v biomasnih ostankih.

(6) Če vsebnost nevarnih snovi v lesnih ostankih preseže mejne vrednosti, ki so za uporabo lesnih ostankov v kurilnih napravah za ogrevanje prostorov in sanitarne vode določene v tretji alineji 1. točke prvega odstavka 4. člena te uredbe, se ti ostanki lahko štejejo kot biomasni ostanki, ki se uporabljajo v kurilni napravi za tehnološke procese, če ne presegajo mejnih vrednosti iz druge alineje 1. točke prvega odstavka 5. člena te uredbe. Če vsebnost nevarnih snovi v biomasnih ostankih preseže mejne vrednosti, ki so določene v drugi alineji 1. točke prvega odstavka 5. člena te uredbe, se ti ostanki štejejo za odpadke.

III. VREDNOTENJE EMISIJ SNOVI

7. člen **(uporaba mejnih vrednosti emisij snovi)**

(1) Mejne vrednosti emisij so izražene kot masa snovi na prostornino dimnih plinov pri temperaturi 273,15 K in tlaku 101,3 kPa ter po korekciji za vsebnost vodnih hlapov v mg/m³ pri vsebnosti kisika v dimnih plinih, izraženega v volumskih odstotkih, ki znašajo:

- **13 odstotkov za kurilne naprave na trdna goriva,**
- 3 odstotkov za kurilne naprave na tekoča in plinasta goriva.

(2) Za kurilne naprave iz 5. člena te uredbe, za katere ni treba pridobiti okoljevarstvenega dovoljenja v skladu s predpisom, ki ureja emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, se mejne vrednosti iz predpisa, ki ureja emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, ne uporabljajo za:

- anorganske delce,
- anorganske snovi v plinastem stanju,
- organske snovi,
- rakotvorne snovi,
- vlakna,
- mutagene snovi,
- dioksine in furane.

(3) Za kurilno napravo, ki je predmet rekonstrukcije, se uporabljajo mejne vrednosti emisij snovi, ki so veljavne v času zaključka rekonstrukcije te naprave.

8. člen **(vsebnost dušika v tekočem gorivu)**

Mejna vrednost dušikovih oksidov v dimnih plinih kurilne naprave, ki se uporablja za tehnološke procese iz 5. člena te uredbe, določena v 14. členu te uredbe, se uporablja za:

1. plinsko olje, v katerem vsebnost dušika ne presega referenčne vrednosti dušika 140 mg/kg. Za večje vsebnosti dušika v plinskem olju je treba izmerjeno koncentracijo dušikovih oksidov v dimnih plinih preračunati na referenčno vsebnost dušika po metodi iz standarda SIST EN 267;

2. tekoče gorivo, ki ni plinsko olje, kadar vsebnost dušika ne presega 0,09 masnega odstotka. Za večje vsebnosti dušika se mejna vrednost določi na podlagi naslednjega izračuna:

$$\begin{aligned} \text{mejna vrednost dušikovih oksidov} \\ = - 830 \cdot x^2 + 1700 \cdot x + 200, \end{aligned}$$

pri čemer je x vsebnost dušika v teh vrstah goriva, izražena v masnih odstotkih.

9. člen

(kurilne naprave z mešano in kombinirano kurjavo)

- (1) Za kurilno napravo z mešano kurjavo se mejna vrednost emisij izračuna na naslednji način:
- uporabi se mejna vrednost emisij, ki veljajo za posamezno vrsto goriva glede na vhodno toplotno moč naprave;
 - za vsako gorivo posebej se izračuna utežena mejna vrednost emisij kot zmnožek mejne vrednosti emisij iz prejšnje alineje in deleža vhodne toplotne moči, ki jo pri zgorevanju prispeva posamezno gorivo;
 - seštejejo se utežene mejne vrednosti emisij iz prejšnje alineje.

(2) Če je toplotni prispevek goriva, za katero so v skladu s to uredbo določene mejne vrednosti emisij, v kurilni napravi z mešano kurjavo več kot 50 odstotkov, veljajo ne glede na prejšnji odstavek mejne vrednosti, ki so določene za gorivo, ki v mešanici goriv prevladuje z več kot 50 odstotki.

(3) Mejne vrednosti emisij za kurilno napravo z več kurišči, v katerih se uporablja različno gorivo, se določijo na način iz prvega in drugega odstavka tega člena.

(4) Za kurilno napravo s kombinirano kurjavo veljajo mejne vrednosti emisij za tisto gorivo, ki trenutno zgoreva. Pri preklopu obratovanja kurišča s trdnega goriva na plinasto ali tekoče veljajo še štiri ure po preklopu mejne vrednosti emisij za trdno gorivo.

10. člen

(izvajanje meritev na novih kurilnih napravah pred dajanjem na trg)

(1) Preden se nova kurilna naprava da na trg, se izvedejo meritve emisij snovi v zrak, ki jih izvede izvajalec meritev, akreditiran po standardu SIST EN ISO/IC 17025 za izvajanje meritev:

- za enosobno kurilno napravo po standardu, ki je za to napravo določen v Prilogi 3, ki je sestavni del te uredbe;
- za kurilno napravo na trdno gorivo z nazivno toplotno močjo, manjšo ali enako 500 kW, ki ni enosobna kurilna naprava, po standardu SIST EN 303-5.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se lahko za namen dajanja na trg za kurilne naprave iz prejšnjega odstavka, ki niso izdelane v Republiki Sloveniji, uporabijo rezultati meritev emisij snovi v zrak v skladu s standardi, ki se uporabljajo v državi, kjer je bila kurilna naprava izdelana.

IV. MEJNE VREDNOSTI EMISIJ SNOVI ZA KURILNE NAPRAVE

11. člen

(mejne vrednosti emisij snovi za kurilne naprave na trdno gorivo za ogrevanje prostorov in sanitarne vode)

(1) Mejne vrednosti emisij snovi in najnižji toplotni izkoristek so za posamezno vrsto enosobne kurilne naprave določeni v Prilogi 3 te uredbe.

(2) Za kurilne naprave z nazivno toplotno močjo 4 kW ali več, ki uporabljajo trdno gorivo in niso enosobne kurilne naprave, je mejna vrednost:

1. prahu:
 - 40 mg/m³ za naprave s samodejnim dodajanjem goriva,
 - 60 mg/m³ za naprave z ročnim dodajanjem goriva;
2. ogljikovega monoksida:
 - 500 mg/m³ za naprave s samodejnim dodajanjem goriva,
 - 700 mg/m³ za naprave z ročnim dodajanjem goriva in nazivno toplotno močjo, manjšo ali enako 500 kW,
 - 500 mg/m³ za naprave z ročnim dodajanjem goriva in nazivno toplotno močjo, večjo od 500 kW.

12. člen

(mejne vrednosti emisij snovi za kurilne naprave na trdno gorivo za tehnološke procese)

Za kurilne naprave za tehnološke procese z nazivno toplotno močjo 4 kW ali več, ki uporabljajo trdno gorivo za tehnološke procese iz druge alineje 1. točke prvega odstavka 5. člena te uredbe, je mejna vrednost:

1. prahu:
 - 40 mg/m³ za naprave s samodejnim dodajanjem goriva,
 - 60 mg/m³ za naprave z ročnim dodajanjem goriva;
2. ogljikovega monoksida:
 - 500 mg/m³ za naprave s samodejnim dodajanjem goriva,
 - 700 mg/m³ za naprave z ročnim dodajanjem goriva in nazivno toplotno močjo, manjšo ali enako 500 kW,

- 500 mg/m³ za naprave z ročnim dodajanjem goriva in nazivno toplotno močjo, večjo od 500 kW;
- 3. **dušikovega monoksida in dušikovega dioksida, izraženih kot NO₂, 400 mg/m³;**
- 4. **žveplovega dioksida 1000 mg/m³.**

13. člen

(mejne vrednosti emisij snovi za kurilne naprave na tekoče gorivo za ogrevanje prostorov in sanitarne vode)

- (1) Za kurilne naprave, ki uporabljajo tekoče gorivo, je:
1. dimno število:
 - največ 2 za nazivno toplotno moč, manjšo od 11 kW, in
 - 1 za nazivno toplotno moč 11 kW ali več;
 2. mejna vrednost ogljikovega monoksida 150 mg/kWh;
 3. mejna vrednost dušikovega monoksida in dušikovega dioksida v dimnih plinih, izraženih kot NO₂, izračunana glede na zmogljivost ogrevanja naprave:
 - 110 mg/kWh za nazivno toplotno moč, manjšo ali enako 120 kW,
 - 120 mg/kWh za nazivno toplotno moč, večjo od 120 kW in manjšo ali enako 400 kW, in
 - 185 mg/kWh za nazivno toplotno moč, večjo od 400 kW;
 4. toplotna izguba z dimnimi plini največ dve odstotni točki večja od toplotnih izgub pri vgrajenem atmosferskem gorilniku oziroma največ eno odstotno točko večja od toplotnih izgub pri drugih gorilnikih, pri čemer so največje vrednosti toplotnih izgub:
 - 11 odstotkov, če je nazivna toplotna moč večja od 11 kW in manjša ali enaka 25 kW in se naprava ne uporablja samo za ogrevanje sanitarne vode,
 - 10 odstotkov, če je nazivna toplotna moč večja od 25 kW in manjša ali enaka 28 kW in se naprava ne uporablja samo za ogrevanje sanitarne vode,
 - 10 odstotkov, če je nazivna toplotna moč večja od 28 kW in manjša ali enaka 50 kW,
 - 9 odstotkov, če je nazivna toplotna moč večja od 50 kW in manjša ali enaka 400 kW, in
 - 6 odstotkov, če je nazivna toplotna moč večja od 400 kW.

(2) Ne glede na določbo 3. točke prejšnjega odstavka je za kurilne naprave s kombiniranimi kurišči na plinasto gorivo, ki uporabljajo kot rezervno gorivo tekoče gorivo manj kot 300 ur letno, mejna vrednost dušikovega monoksida in dušikovega dioksida, izraženih kot NO₂, enaka 250 mg/m³.

V. UKREPI ZMANJŠEVANJA EMISIJ SNOVI V ZRAK

17. člen

(uporaba čistilnih naprav dimnih plinov)

(1) Kurilne naprave, ki uporabljajo tekoče in plinasto gorivo za tehnološke procese in se ne uporabljajo za namen iz drugega odstavka 5. člena te uredbe, in ki imajo vgrajene naprave za razžveplanje dimnih plinov, naprave za zmanjševanje emisije prahu, naprave za zmanjševanje anorganskih halogenskih spojin v dimnih plinih ali druge tehnike za zmanjševanje emisij, lahko obratujejo z zmanjšano učinkovitostjo ali brez teh naprav v primeru okvare, motnje ali izpada največ 120 ur letno, od tega največ 24 ur nepretrgoma. Vsa stanja, ko je zaradi zmanjšane učinkovitosti ali izpada teh naprav presežena mejna vrednost emisije, mora upravljavec kurilne naprave evidentirati v obratovalni dnevnik v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

(2) Upravljavec kurilne naprave iz prejšnjega odstavka mora vsak izpad čistilnih naprav prijaviti inšpektoratu, pristojnemu za varstvo okolja.

(3) Čas obratovanja iz prvega odstavka tega člena, v katerem je presežena dvakratna mejna vrednost emisij, se upošteva kot čas izpada čistilnih naprav.

18. člen

(izpuščanje dimnih plinov)

(1) Upravljavec kurilne naprave mora zagotoviti izpuščanje dimnih plinov v okolje samo skozi ustrezno dimovodno napravo.

(2) Upravljavec kurilne naprave za tehnološke procese, ki se ne uporablja za namen iz drugega odstavka 5. člena te uredbe, mora zagotoviti, da se pri načrtovanju in izračunu potrebne višine dimnika upoštevajo določbe predpisa, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaženja.

(3) Pri projektiranju in vgradnji kurilnih, dimovodnih in prezračevalnih naprav morajo biti za neoporečno vgradnjo kurilnih naprav, ki niso naprave iz prejšnjega odstavka, izpolnjene zahteve standardov SIST EN 1443, SIST EN 13384, SIST EN 15287 in SIST EN 13501-1.

19. člen

(uporaba lončene peči ali odprtega kamina)

(1) Dobavitelj lončene peči ali odprtega kamina, ki je izdelan za trajno vgraditev v gradbeni objekt, mora v skladu z zakonom, ki ureja gradbene proizvode:

- ob začetku obratovanja predložiti izjavo o lastnostih v skladu z zahtevami standarda SIST EN 16510-1 o nepreseganju mejnih vrednosti emisij snovi v zrak in o doseganju toplotnega izkoristka iz preglednice v Prilogi 3 te uredbe ali
- pridobiti dokument priglasenega laboratorija, ki določa tip proizvoda v predpripravljeni kurilnici, ki v skladu z zahtevami standarda SIST EN 16510-1 potrjuje, da kurilna naprava ali vložek kurišča kurilne naprave izpolnjuje tehnične zahteve o nepreseganju mejnih vrednosti emisij snovi v zrak in zahtevo o doseganju toplotnega izkoristka iz preglednice v Prilogi 3 te uredbe.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se za dokazila o izpolnjevanju zahtev nepreseganja mejnih vrednosti emisij lahko uporabijo tudi drugi harmonizirani standardi za gradbene proizvode, ki so objavljeni v Uradnem listu Evropske unije skladno z zahtevami Uredbe EU št. 305/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2011 o določitvi usklajenih pogojev za trženje gradbenih proizvodov in razveljavitvi Direktive Sveta 89/106/EGS (UL L št. 88 z dne 4. 4. 2011, str. 5), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 574/2014 z dne 21. februarja 2014 o spremembi Priloge III k Uredbi (EU) št. 305/2011 Evropskega parlamenta in Sveta o vzorcu, ki se uporablja za pripravo izjave o lastnostih gradbenih proizvodov (UL L št. 159 z dne 28. 5. 2014, str. 41), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 305/2011/EU).

20. člen **(hranilnik toplote)**

(1) Kurilne naprave za ogrevanje prostorov in sanitarne vode, razen enosobnih kurilnih naprav, z nazivno toplotno močjo 4 kW ali več in s tekočim sredstvom za prenos toplote, ki so bile postavljene in dane v uporabo po 1. aprilu 2011 ter uporabljajo kot gorivo naravni les in vseh oblikah, lesne ostanke ali brikete iz biomase, morajo imeti vodni hranilnik toplote s prostornino najmanj 12 litrov na liter polnilnega prostora z gorivom. Vodni hranilnik toplote mora imeti tudi prostornino najmanj 55 litrov na kW nazivne toplotne moči kurilne naprave.

(2) Če se kurilna naprava iz prejšnjega odstavka z gorivom samodejno polni, mora imeti vodni hranilnik toplote prostornino najmanj 20 litrov na kW nazivne toplotne moči kurilne naprave.

(3) Določba prvega in drugega odstavka tega člena se za prostornino vodnega hranilnika toplote na kW nazivne toplotne moči kurilne naprave uporablja tudi pri uporabi peletov iz biomase, če kurilna naprava ni predmet petega odstavka tega člena.

(4) Ne glede na določbe prvega in drugega odstavka tega člena se lahko uporabi drugačen hranilnik toplote, vendar enake zmogljivosti shranjevanja toplote.

(5) Prvi in drugi odstavek tega člena se ne uporabljata za:

1. samodejno polnjene kurilne naprave, ki dosegajo mejne vrednosti po tej uredbi pri najmanjši nastavljivi moči kurilne naprave;
2. kurilne naprave, ki pri polni obremenitvi obratujejo v sistemu oskrbe s toploto za pokrivanje osnovne in srednje obremenitve, za pokrivanje konične obremenitve in dodatnih obremenitev pa se uporablja drug vir toplote;
3. kurilne naprave, ki obratujejo samo pri polni obremenitvi.

(6) Določbe tega člena se uporabljajo tudi za kurilno napravo, ki je predmet rekonstrukcije.

21. člen **(obratovalni monitoring emisij snovi za kurilne naprave)**

(1) Upravljevec kurilne naprave za tehnološke procese mora zagotoviti izvajanje prvih meritev in obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak v skladu s predpisom, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

(2) Upravljevec kurilne naprave, ki ni naprava iz prejšnjega odstavka, mora zagotoviti izvajanje prvih meritev in obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak v skladu s predpisom, ki ureja pregleda, čiščenje in meritve na malih kurilnih napravah.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena se prve meritve in občasne meritve emisij snovi ne opravljajo na kurilnih napravah, ki uporabljajo:

- trdno gorivo in so kot enosobne kurilne naprave edini vir ogrevanja stanovanjskih prostorov;
- trdno gorivo in se uporabljajo kot štedilniki s posredno ogrevano pečico ali brez nje za pripravo hrane;
- trdno gorivo, in se uporabljajo samo za ogrevanje prostorov in sanitarne vode, ki so bile izdelane ali postavljene pred 1. januarjem 1950;
- tekoče in plinasto gorivo iz 1. in 2. točke prvega odstavka 4. člena te uredbe, katerih nazivna toplotna moč je manjša ali enaka 11 kW, razen koncentracije ogljikovega monoksida, ki se meri;
- plinsko olje ali zemeljski plin za tehnološke procese, če upravljevec kurilne naprave najmanj enkrat letno zagotovi nastavitev zgorevanja, ki jo izvede serviser, ki ga pooblasti proizvajalec naprave. Upravljevec kurilne naprave mora potrdilo o opravljenem servisu kurilne naprave hraniti najmanj pet let.

(4) Občasne meritve niso potrebne, če ima kurilna naprava za tehnološke procese vgrajene umerjene merilnike emisij snovi za trajno merjenje, ki delujejo nepretrgoma.

Mejne emisijske koncentracije se uporabljajo za snovi, ki so označene z odebeljeno pisavo.

8.2.1 PRIMERJAVA ZMOŽNOSTI NAPRAVE Z MEJNIMI VREDNOSTMI:

HLEV N1:

BAT zahteve		RAVNI EMISIJ AMONIAKA ZA EMISIJE V ZRAK IZ POSAMEZNEGA BIVALNEGA OBJEKTA ZA BROJLERJE S KONČNO TEŽO DO 2,6 KG
Dušik, izražen kot NH ₃		0,01-0,08 kg NH₃/mesto za živali/leto
Izračunan emisije		kg NH ₃ /mesto za živali /leto
E _{NH3 hlevi}		0,0545 USTREZA BAT zahtevam
E _{NH3 upoštevajoč hlevi, gnojlišča in gnojenje}		0,1076 NI BAT ravni za skupno emisijo, raven velja za emisijo iz hleva

OCENA EMISIJ PRAHU V ZRAK ZA LETO	NOVA NAPRAVA IED
Ocena emisij v kg na leto	714 kg/leto
Ocena emisij v kg na dan	1,96 kg/dan
Ocena emisij v kg na uro	0,082 kg/uro

Mnenje: Glede na dovoljene ravni emisij amoniaka v zrak iz objekta reje brojlerjev s končno težo do 2,6 kg kjer je BAT zahteva 0,01- 0,08 kg NH₃/mesto za živali/leto bo naprava dosegala 0,0545 kg NH₃/mesto za živali/leto kar je sicer več od zahtevane spodnje meje BAT.

GVŽ: 42000*0,002 = 84

Naprava izpolnjuje zahtevano minimalno razdaljo do prvega objekta katera je večja od 230 m, saj je najbližji objekt Gorenje 1A je na oddaljenosti cca 300 m.

8.2.2 PRVE IN OBČASNE MERITVE:

Oznaka izpusta	Naziv izpusta	Parametri emisije snovi v zrak	Ocenjevanje	Mejna vrednost (MV) Mejni masni pretok (MMP) Računska vrednost (RV)
/	Hlev za vzrejo piščancev brojlerjev N1 – razpršene emisije v zrak	-skupni prah -amoniak -vonjave	Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja Priloga 5 Zaključki o BAT IRPP	Najmanjši urni masni pretok (Priloga 5): MV <1 kg/h MV = 0,01 – 0,08 kg NH ₃ /prostor za žival/leto -
Z1	KURILNA NAPRAVA FROLING	-Temperatura plinov -Hitrost plinov -tlak plinov -pretok odpadnih plinov -O ₂ (vol%) -skupni prah -CO -NO _x izražen kot NO ₂ -SO ₂	Uredba o emisiji snovi v zrak iz malih kurilnih naprav člen 7, člen 12, člen 12, člen 12, člen 12.	RV = 13 % MV = 40 mg/m ³ MV = 500 mg/m ³ MV = 400 mg/m ³ MV = 1000 mg/m ³
Z2	DIESEL AGREGAT	- temperatura plinov - hitrost plinov - tlak plinov - pretok odpadnih plinov - vlažnost odpadnih plinov - O ₂ - skupni prah - CO - NO _x izražen kot NO ₂	Uredba o emisiji snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev člen 11, člen 18, člen 18, člen 18.	RV = 15 % MV = 8 mg/m ³ MV = 115 mg/m ³ MV = 375 mg/m ³

8.2.3 POGOSTOST MERITEV:

Oznaka izpusta	Naziv izpusta	Pogostost meritev
I	Hlev za vzrejo piščancev brojlerjev N1 – razpršene emisije v zrak	Za emisije iz hlevov se ocenjujejo letne razpršene emisije z izračuni z emisijskimi faktorji (skladno z Zaključki o BAT IRPP in Metodiko o BAT 24, 25 in 27). Skladno z BAT 27 se bodo vsako leto izračunale razpršene emisije glede na emisijske faktorje in število piščancev v hlevih in izdelati oceno o letni emisiji snovi v zrak. Potrebno je poslati oceno o letnih emisijah snovi v zrak Agenciji RS za okolje v elektronski obliki najpozneje do 31.marca tekočega leta za preteklo koledarsko leto.
Z1	KURILNA NAPRAVA FROLING	skupni prah, O₂, CO, NO_x, SO₂: Uredba o emisiji snovi v zrak iz malih kurilnih naprav člen 21. in uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja člen 39. Občasne meritve emisije v zrak se izvajajo na 3 leta.
Z2	DIESEL AGREGAT	Monitoring se ne izvaja 25.člen Uredbe o emisiji snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev določa se občasne meritve emisij ne izvajajo na turbinah in motorjih ne glede na uporabljeno gorivo ter kurilnih napravah pri uporabi plinskega olja ali plinastega goriva, če obratujejo manj kot 300 ur obratovalnih ur na leto in so namenjene samo za pogon rezervnega ali zasilnega napajanja elektrike. Upravljaavec naprave iz prvega odstavka tega člena mora vsako leto do 31. marca predložiti ministrstvu poročilo o obratovanju naprav za preteklo leto, iz katerega je razvidno, da obratovalni čas v preteklem letu ni presegal omejitve števila obratovalnih ur.

8.2.4 METODE VZORČENJA IN IZVAJANJA MERITEV:

Metodologija meritev je povzeta po »Pravilniku o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje« [1].

Tabela 2: Podatki o metodah za vzorčenje odpadnih plinov in izvajanje meritev

Parameter	Standard ¹⁾	Minimalno merilno območje ²⁾	Minimalna natančnost merjenja (95% C.L.) ³⁾
Volumski pretok odpadnih plinov	SIST EN ISO 16911	$\Delta P \geq 5$ Pa	± 5 %
Koncentracija vode (H ₂ O)	EN 14790	Do 26 %	± 20 %
Koncentracija skupnega prahu in prašnatih snovi	EN 13284-1	Do 50 mg/m ³	± 10 %
O ₂	SIST EN 14789	Do 21 vol. %	± 5 %
CO	SIST EN 15058	Do 1000 mg/m ³	± 20 %
(NO in NO ₂) NO _x	SIST EN 14792	Do 1000 mg/m ³	± 20 %
SO ₂	SIST EN 14791	Do 100 mg/m ³	± 20 %
Vonjave	EN 13725	100 – 100.000 ouE/Nm ³	± 40 %

Opombe:

- 1) meritve se lahko izvajajo tudi z drugimi merilnimi metodami, ki po karakteristikah ustrezajo predpisani natančnosti merjenja;
- 2) merilna območja so določena na podlagi znanih rezultatov meritev in glede pričakovane in mejne vrednosti posameznih parametrov;
- 3) Minimalna natančnost merjenja je podana kot procent dnevne mejne vrednosti in velja pri 95 % intervalu zaupanja.

8.2.5 METODA IZRAČUNA Z EMISIJSKIM FAKTORJEM PO ZAKLJUČKIH O BAT IRPP:

Za emisije iz hlevov se ocenjujejo letne razpršene emisije z izračuni z emisijskimi faktorji (skladno z Zaključki o BAT in Metodiko o BAT 24, 25 in 27).

Emisijske faktorje smo določili skladno z BAT 24, BAT 25 in BAT 27, po Metodiki za izvajanje zaključkov BAT 24, 25, 27 za rejo perutnine (Monitoring skupnega dušika in skupnega fosforja v izločkih, monitoring emisij amonijaka in monitoring emisij prahu), izdelan s strani Kmetijskega inštituta Slovenije, november 2018. Določitev emisijskih faktorjev je v dokumentu P2-FarDro-avg23 Priloga Izračun po BAT23-24-25-27 Farma Drofelnik. Zaključki o BAT, ki je prav tako del vloge za pridobitev IED dovoljenja.

Pri hlevu (N1) gre za talno rejo piščancev brojlerjev, ročno nastiljanje z oblanci, napajalnega sistema, ki ne toči zato ocenjujemo, da je emisijski faktor **0,017 kg/mesto/leto za parameter PM10** in **0,0545 kg/mesto/leto za amoniak**.

Tabela 3: Ocena emisij snovi v zrak iz hlevov Farme DROFENIK talne reje brojlerjev (1 hlev, maksimalna kapaciteta 42.000 mest)

Parameter	emisije iz hlevov v kg/leto	emisije iz hlevov v g/h	Mejna vrednost	Emisijski faktorji pri talni reji na nastilju kg/mesto/leto	Tip reje in število mest
Amonijak (NH ₃)	2290	261	0,01 – 0,08	0,0545	Talna reja brojlerjev – 42.000 mest živali
Celotni prah	714	82	1000 **	0,017	Talna reja brojlerjev – 42.000 mest živali

*Ravni emisije amoniaka za emisije v zrak iz posameznega bivalnega objekta za brojlerje s končno težo do 2,5 kg po BAT znašajo 0,01 – 0,08 kg NH₃/mesto za živali/leto.

**Najmanjši masni pretoki po prilogi 5 Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, Uradni list RS št. 31/07, 70/08, 61/09 in 50/13. Za celotni prah znaša najmanjši masni pretok 1000 g/h.

8.2.6 ŠTEVILO POSAMEZNIH MERITEV V OKVIRU MERITEV:

Tabela 4: Število posameznih meritev v okviru meritev

Parameter	Število posameznih meritev pri prvih meritvah	Število posameznih meritev pri občasnih meritvah	Čas vzorčenja posameznih meritev
Volumski pretok odpadnih plinov	1	1	-
Koncentracija vode (H ₂ O)	1	1	-
Koncentracija skupnega prahu in prašnatih snovi	4	3	0,5 h
Koncentracija hlapnih organskih spojin (TOC)	4	3	0,5 h
Koncentracija HCl	4	3	0,5 h
Vonjave	4	3	0,5 h

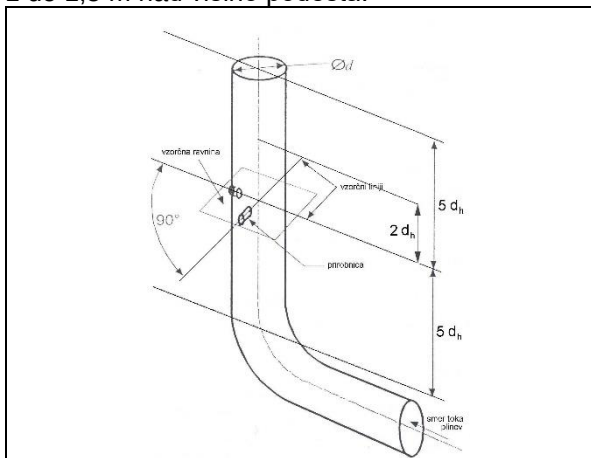
8.2.7 LOKACIJA MERILNEGA MESTA:

Merilno mesto za izvajanje občasnih meritev volumnskega pretoka odpadnih plinov naj bo v ravnem delu odvodnega kanala odpadnih plinov, za zadnjo stopnjo čiščenja in za sesalnim ventilatorjem. Izvedeno in opremljeno naj bo v skladu s standardi:

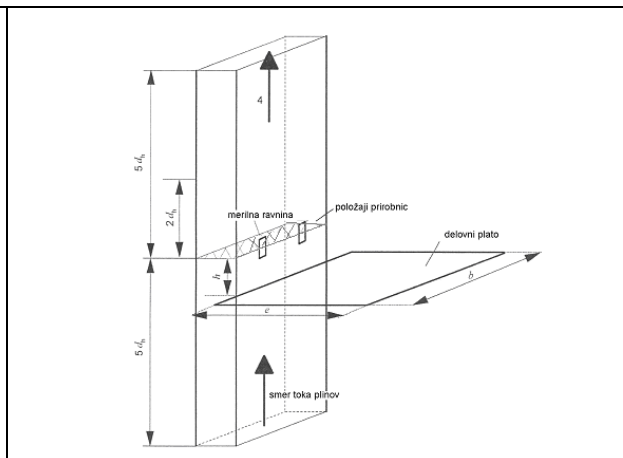
- SIST EN 15259:2008 Kakovost zraka – Meritve emisije nepremičnih virov – Načrtovanje in strategija merjenja, poročanje in načrtovanje merilnih mest,

SIST EN ISO 16911:2014 Emisije nepremičnih virov – Meritev hitrosti in volumnskega pretoka v odvodnikih
Pravilnikom o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS št. 105/08).

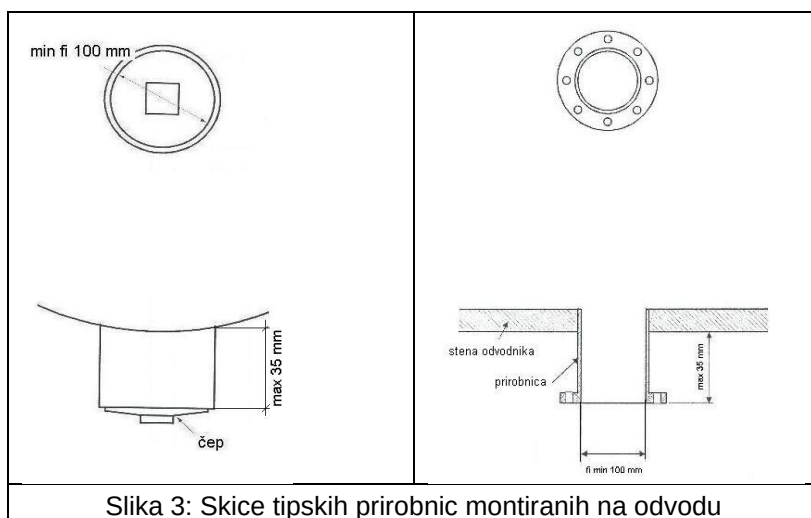
Potrebna velikost podesta posameznega mernega mesta je minimalno 2 m². Samo merno mesto mora biti 1 do 1,5 m nad višino podesta.

Slika 1: Položaji merilnih mest na okroglem odvodu do premera 1,2 m

Slika 2: Položaji merilnih mest na oglatem odvodu z d_h do 1,2 m

Slika 3: Skice tipskih prirobnic montiranih na odvodu

9. POVZETEK

Tabela 5: Podatki o napravah

Oznaka izpusta	Naziv izpusta	Parametri emisije snovi v zrak	Mejna vrednost (MV) Mejni masni pretok (MMP) Računska vrednost (RV)	Pogostost meritev
/	Hlev za vzrejo piščancev brojlerjev N1 – razpršene emisije v zrak	-skupni prah -amoniak -vonjave	Najmanjši urni masni pretok (Priloga 5): MV <1 kg/h MV = 0,01 – 0,08 kg NH ₃ /prostor za žival/leto -	Izračun vsako leto
Z1	KURILNA NAPRAVA FROLING	-Temperatura plinov -Hitrost plinov -tlak plinov -pretok odpadnih plinov -O ₂ (vol%) -skupni prah -CO -NO _x izražen kot NO ₂ -SO ₂	RV = 13 % MV = 40 mg/m ³ MV = 500 mg/m ³ MV = 400 mg/m ³ MV = 1000 mg/m ³	Občasne meritve emisije na 3 leta .
Z2	DIESEL AGREGAT	Uredba o emisiji snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev -O ₂ (vol%) -skupni prah -CO -NO _x kot NO ₂	RV = 15 % MV = 8 mg/m ³ MV = 115 mg/m ³ MV = 375 mg/m ³	Monitoring se ne izvaja

10. PRILOGA

P2-FarDro-avg23 Priloga Izračun po BAT23-24-25-27 Farma Drofelnik

KONEC POROČILA